45939 JUL 24 '24

„VIENYBĖ" TAMSUMĄ IŠBLAŠKO-IŠVAIKO; LIETUVIŲ TVIRTUMĄ AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN SEMI WEEKLY :—

TAD, MIELAS TAUTIETI, SKAITYKI „VIENYBĘ, — SUTEIKSI TĖVYNEI DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NO. 59. Kaina 5 centai. BROOKLYN, N. Y., LIEPOS (JULY) 24 D., 1923 Price 5 cents. METAI XXXVII.

(Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

DIDELI LENKU APETITAI PRIE LIETUVOS

KĄ JŲ LAIKRAŠČIAI REIKALAUJA SARYŠY SU DERYBOMIS DELEI KLAIPĖDOS PARYŽIUJE.

Apie derybas nėra žinių nei Lietuvos laikraščiuose, ne Amerikon pranešama. Viskas eina paslapčiomis.

VALSTYBĖS SEKRETORIUS HUGHES DAR SYKĮ PAREIŠKIA, KĄD RUSIJA YRA TAUTŲ IŠMATA IR TODEL NEPRIPAŽĮSTAMA.

Bolševikai rengiasi eksportuoti į pasaulio rinką 200 milionu pudų javų. Su vokiečiais jau su tarė padarę.

KAUNAS. — Šaulių organas "Trimitas" apie Paryžiuje dabar esančias derybas delei Klaipėdos, rašo:

"Peržiūrėjus lenkų laikraščius už pastarąsias savaites, mes matome, kad mums ruošiamasi pastatyti sekantieji reikalavimai:

1. Klaipėdos uostą pavesti lenkų globai, nesą tas uostas lenkams esąs reikalingas.

2. Leisti lenkams laisvai naudotis Nemunu, Nerimi ir jų krantais po 4 kilometrus į abi pusi, taigi ir laikinąja mūsų sostine Kaunu.

3. Ištaisyti sienas su Lenkija, atiduodant jiems Lietuvos žemės plotus maž-daug iki Šventosios upės.

4. Leisti Lenkijos piliečiams laisvai naudotis mūsų gelžkeliais, pientais ir kitais keliais.

5. Visus Lietuvoje gyvenančius lenkus pripažinti Lenkijos piliečiais, turinčiais teisių nuolatos gyventi Lietuvoje.

6. Leisti laisvai grįžti į Lietuvą visiems tėvynės išdavikams, kurie yra Lenkijon pabėgę, ten lenkų kariumenėn įstoję ir kariavę su Lietuva, kad ją lenkams pavergus.

7. Įvesti Lietuvos įstaigose, mokyklose ir bažnyčiose lenkų kalbą vienodomis teisėmis su lietuvių.

WASHINGTON, Liepos 22. — Sekretorius Hughes, atsakydamas į Gomperso laišką delei Rusijos pripažinimo, kuriame tas protestavo prieš užvėrimą diplomatinių ryšių su Rusija, pareiškė, kad Rusija yra tautu išmata ir tol bus kol nepripažins privatinės nuosavybės teisių.Todel nėra baimės, kad Amerika pripažintų Rusiją. Hughes tą pareiškimą padarė ilgame laiške, kur išrodo visas Rusijos blogybes. Esą Sovietų Rusija dar tebesvajoja apie įvykdinimą revoliucijos pasauly.

WASHINGTON, Liepos 21. — Imigracijos Biūras skelbia, kad iki Liepos 19, devyniolika šalių pabaigė savo ateivybės kvotas. Tarp jų yra ir Rusija. Iš Lietuvos šį mėnesį gali įvažiuoti 526, o įvažiavo jau 462. Taigi 64 dar turi progą būti įleisti. Iš Latvijos atvažiavo 149, o gali įvažiuoti išviso 308. Iš Lenkijos gali įvažiuoti 6,195, o įvažiavo jau 2,864. Išviso per 19 liepos dieną įleista 51,425 ateiviai, o gali atvažiuoti išviso 71,562.

Ir Juodukai Prieš Republikonus

Atlantic City, N. J. Pasirodo, kad netik farmeriai neapkenčia republikonų, bet ir juodukai, senieji jų rėmėjai, rėmusie nuo Linkolno laikų, jau pradeda apsimislyti. Dvejų dienų konvencijoje čionai, juodukų vadai iš 18 valstijų nutarė kviesti visus juoduosius piliečius apsižiūrėti per būsiančius 15 mėnesių ir gerai prisirengti prie rinkimų, kad juodukai gautų savo teises. Viena rezoliucija išbara republikonų partiją.

Maskva. Valdžia rengia didelę ūkio parodą Maskvoje, kurioje bus rodoma Rusijos kaimiečiams moderniškus būdus žemę apdirbti. Kasdien bus pervedama per parodą po 20,000 kaimiečių, sukviestų dykai iš visų Rusijos kraštų. Juos ves ir aiškins viską studentai Maskvos žemdirbystės mokyklos. Vokiečių firmos turi išstatę daug savo išdirbinių. Dalyvauja ir lietuviai. Amerikonų tik keletas firmų dalyvauja.

Washington. Pasirodo, kad Panamos kanalas amerikonams yra didelei pelningas, kadangi pernai davė gryno pelno apie 10 milionų dolarių. Jo operavimas gi kainuoja tik pusaštunto miliono dolarių, o mokestų nuo praplaukiančių laivų surinko virš 17 milionų.

Už Pardavimą Degtinės Mirtis

Kansas. Tūlas entuziastiškas sausuolis atstovas įnešė legislatūron bilių pagal kurį kiekvienas rasta kaltu pardavinėjant degtinę, būtų nuteistas miriop. Bet bilių komitetas to narsuolio sumanymą priteisė miriop ir pasmaugė.

Berlin. Vokiečių spauda plačiai kartoja pasakymą garsaus francūzų rašėjo, Anatole Franso, kuris dabar virto komunistu ir kurio raštus popiežius iškeikė. O tas pasakymas sako, kad mes esame išvakarėse naujo karo. Esą tą žino visa Francijos augštoji valdžia, o vienok politikieriai nieko nedaro, kad palaikius pasaulio taiką.

Kaip Lenkai Neteko Vieno Piliečio.

Ellis Island, N. Y. Vietos imigracijos inspektoriai padarė vieną tragi-komediją, kuri parodo stoką žmogiško supratimo, o padarė pavojaus lenkams netekti vieno piliečio. Tūlai lenkų šeimynai bevažiuojant anglų laivu gimė kūdikis. Reiškia atsirado naujas keleivis. Imigracijos inspektoriai ir pradėjo sukti galvą: prie kurios tautos kvotos jis priklauso. Pagal įstatymą žmogus yra pilietis tos šalies kurioje gimė. Taigi inspektoriai ir išrišo: vaikas gimė ant anglų laivo, reiškia jis yra anglas ir priklauso anglų kvotai, kuri jau pasibaigė. Jo tėvai yra lenkai, kurių kvota dar nepasibaigė. Jie gali įvažiuoti, o vaiką reikia deportuoti Tik laimė dar, kad apeliuota į Washingtoną, kur tikimasi to kį kvailą nutarimą atmes.

IŠ RUSIJOS NEVALIA IŠVĖŽTI ARKLIŲ

Maskva. Muitų taisyklės, čionai paskelbtos, visai uždraudžia išvežimą arklių iš Rusijos. Tie emigrantai ir darbininkų grupės, kurios važiuoja Rusijon apsigyventi, gali įsivežti įrankius ir apsirėdymą be muito. Bet jie turi pasirašyti prižadėjimą, kad niekam įrankių neparduos, bet vartos juos darbui.

KALTINA KUDIKIO UŽMUŠIME

Hackensack, N. J. Policija beblėos sulaikė Mrs. Bauer ir Geršelienę, kuomet Bauerienės užpakaliniame kieme tapo rasta kūnas negyvo kūdikio. Koronierius rado jį užsmaugtą. Bauerienė kaltinama kad ji tą darbą padariusi.

NUŽUDYTAS MEKSIKONAS VILLA.

Meksika. Meksikoje dabar rengiamasi prie prezidento rinkimų, todel visi piliečiai įsikarščiavę. Villa, pagarsėjęs bandytas, rengėsi taipgi statyti kandidatūrą, bet užmušikų kulipkos jį paguldė pora dienų atgal. Jis buvo turtingas ir dabar atsirado net penkios jo našlės, kurios kiša rankas prie palikimo.

Tris Metus Ieškojo Merginos

Trenton, N. J. Tūlas kareivis Johnsonas, iš šio miesto karo metu susipažino su gražia mergaite Anglijoje. Ji atvažiavo gyventi kur ten Conn. valstijoje ir jiedu pasimetė. Bet Johnsonas ieškojo jos per tris metus ir dabar abu laimingai apsivedė.

Turkai Galės Dantis Taisyti

Angora. Ikišiol turkų šventoji knyga Koranas nepavelydavo turkams taisyti dantis ir dėti auksinius vietoje išgedusiu. Del to, daugelis kentėdavo. Naujoji valdžia dabar išleido patvarkymą, kad visi tikintieji gali dėti auksą į burną ir taisyti dantis.

LENKAI TIKI Į RAGANAS

CHELSEA, MASS. Vietos lenkų kolonija gyvai tiki, kad Archie Krakowski, yra raganiaus užkerėtas. Jis dabar guli prie lovos su diržais pririštas, visai iš galvos išėjęs. Nors gydytojai sako, kad jo liga paėjo iš gamtiškų priežasčių, bet lenkučiai jiems netiki, ir skaičiuje 200 susirinkę prie Krakowskio namų, reikalavo 45 metų tūlą senulį sudeginti, kaipo burtininkę. Esą ji davusi Krakowskiui tokio gėrimo ir taip apčėravojo kad tas nieko neatmena. Lenkai pasišaukė netik paprastą medicinos gydytoją, bet dar ir "šundaktarį," kuris galįs nuo kėrų apsaugoti. Tas davęs ligoniui stebūklingo gėrimo, iš devynių šaknelių, tarp kurių buvo ir žolių nuo kapinyno. Amerikonai kone trūksta juokais iš lenkų kvailumo.

Hardingas Baigė Kelionę po Aliaską

Sitka. Šitame sename rusų mieste Hardingas užbaigė savo kelionę po Alaską. Vietos gyventojai suteikė Prezidentui daug dovanų. Kadangi veik visuose miesteliuose Prezidentui ir jo žmonai buvo duodamos dovanos, tai jie dabar turi jų prisirinkę kelias skrynias. Taigi jo trijų savaičių kelionė buvo pelninga.

Lietuva laukia Lito — Pilno neapkarpyto. Per "Vienybę" jį siūskit —

Prohibicija miręs Klausimas, Sako Ford

Detroit. Priverstina blaivybė yra negyvas klausimas, anot Fordo, kuris rengiasi kandidatuoti į Amerikos prezidentus. Jei politikieriai tą klausimą kelia ir diskusuoja tai tik delto kad nukreipti žmonių akis nuo šimtą sykių svarbesnių ekonominių klausimų, kurie spaudžia liaudį iš visų pusių, bet kurių išrišti liaudies naudai politikieriai bijo.

NUO UKININKŲ PRIKLAUSYS 1924 METŲ RINKIMAI

Washington. Indianos senatorius Watsonas pareiškė, kad jei kainos javams ir kiaulėm ir galvijams nepakils, tai respublikonų partijos laimėjimas būsiančiais rinkimais yra abejotinas. Esą nuo farmerių dabar viskas priklausys, nes jie turi teisėto pykčio prieš ekzistuojančias sąlygas, kurios baigia juos bankrūtinti.

ŽMONOS MUŠĖJAS PASIKORĖ

Stamford, Conn. Kalėjimo kambary pasikorė savo diržu Kazimieras Bobowitz, 51 metų senukas, kuris buvo kaltinamas pačios mušime. Su juo kartu sėdėjo dar keturi kiti, kurie nepatėmijo kaip senukas sėdėdamas ant lovos, užnėrė diržą ir pasismaugė.

Newark. Prohibicijos direktorius čionai praneša, kad per savaitę ant New Jersey kelių tapo sulaikyta 33 trokai, visi pilni gero alučio, vežamo iš Philadelphijos į ištroškusį New Yorką. Alus vertas į $100,000.

2 Didelės Dovanos 2

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRIS SYKIUS SAVAITĖJ PRADEDANT SU 1 D. RUGSĖJO, 1923. Prenumerata nuo Naujų Metų bus 4 dolariai.

Visi, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1 d. Birželio ir baigiasi su 1 d. Sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. Pusantro dolario vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.
2. Kas prieš naujus, 1924, metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų, tam metinė prenumerata bus *TIK pusketvirto dolario.*

Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PER 19 DIENŲ LIETUVIŲ ATVAŽIAVO 462 DAR GALI ATVAŽIUOTI ŠĮ MĖNESĮ 64

Pasaulinės taikos plenų komitetas siūlo ekstra dovanų už geras sugestijas.

POINCARE VĖL ATMETA ANGLŲ PRAŠYMĄ SUSIMYLĖTI ANT VOKIEČIŲ.

Jis sako, kad po susimylėjimo vokiečiai pradėtų baisų ekonominį karą prieš aliantus.

MASKVA, Liepos 22. — Kadangi daugelis Amerikos farmerių su rūpesčia girdi žinias apie būsimus javų eksportus iš Rusijos, tai Ass. Press skelbia ve ką apie Rusijos derlių:

Iš 7,000 valsčių bolševikai gavę statistikas apie derliaus padėtį, ir sakoma, kad bus gauta apie trys bilionai pudų javų. Tas reiškia aštuoniais milionais daugiau negu pernai. Išviso buvo užsėta 60 milionų dešimtinių, kuomet 1916 metais buvo užsėta 82 milionai. Aprokuojama, kad atėmus kas reikalinga patiems rusams, bus galima išvežti apie 200 milionų pudų. Vokietija jau yra padariusi sutartį su Rusija atsivežti iki lapkričio 400,000 tonų grūdų, už kuriucs užmokės vokiškos industrijos produktais.

NEW YORK. — Boko komitetas, kuris prižiūri davimą dovanų už geriausį pleną pasaulio taiką užtikrinti, pareiškė, kad bus duodama dar keturios kitos dovanos po $5,000 kiekvieną, tiems, kurie paduos gerą sugestiją, kuri bus vėliau prie laimėjusio pleno prikergta. Esą gali būti, kad teisėjai turės sudaryti iš visų pasiūlytų plenų, tam tikrą vieną, į kurį įeis ta ar kita sugestija. Tokiems bus duodama po $5,000. Konteste gali dalyvauti visi Amerikos piliečiai, čiagimiai, ar gavę popieras.

PARIS. — 24 valandoms praėjus po to, kaip Anglijos premieras Baldwinas prašė francūzų būti labiau nuolankiais vokiečiams, premieras Poincare sakydamas prakalbą prie atidengimo paminklo kare žuvusiems, pareiškė, kad Vokietija apsimeta bankrutuojančia valstybe, idant sumažėtinti aliantų širdeles ir pasiliuosuoti nuo karo skolų atmokėjimo. Bet jei tik aliantai ją nuo reparacijų paliuosuotų, tai esą vokiečiai turi visus plenus sudėję pradėti prieš pasaulį baisų ekonominį karą, kad užkariavus visas rinkas ir subankrūtinus kitas valstybes. Todel esą anglai neturi bijoti tiek francūzų viršenybės kiek vokiečių.

Iš Darbo Lauko

Berlin. Mieste Breslau per vieną dieną ir naktį ėjo riaušės del maisto brangumo. Minios išdaužė ir išvogė apie 60 grosernių ir dry goods krautuvių. Policija tik su pagalba socialistinių profesinių sąjungų vedė mieste tvarką. Panašios riaušės įvyko Silezijoje ir kelioe Bavarijos vietose. Kaltė visa metama ant tebekrintančių markių.

Atlantic City, N. J. Pasilsėję 10 dienų antracito savininkai ir unijos vadai vėl pradėjo tartis apie naują darbo kontraktą. Pirmiausias klausimas bus algų. Anglekasių prezidentas Lewis dabar jaučiasi stipresnis, nes nugalėjo Nova Skotijos anglekasius ir išlygino bėdas su Distriktu No. 1, kur ėjo kova tarp Capellinio ir Brenano. Unija nori įvesti "check off" sistemą, pagal kurią savininkai iškolektuotu iš anglekasių mokestis į uniją, bet savininkai tam priešingi.

Washington. Komercijos departamento statistikos už 1921 metus, kurios tik ką dabar suvestos į tvarką, parodo, kad tais metais algoms darbininkams ir tarnautojams išmokėta kone 11 bilionų dolarių, kuomet 1924 metais tebuvo išmokėta suvirš penki bilionai. Daugiausia išmokėta vienok buvo 1919 metais, kada darbininkai ir tarnautojai gavo virš 13 bilionų dolarių. Tai milžiniškos sumos. Darbininkų skaičiai gi veik buvo vienodi: būtent, 1914 metais šeši milionai 896 tūkstančiai, o 1921 — šeši milionai 946 tūkstančiai. Gi 1919 metais darbininkų dirbo apie 9 milionai.

Newark, N. J. Vietos ir apylinkių gatvetkarininkai gręsia streikuoti del didesnių algų ir geresnių darbo sąlygų, ir yra bandoma juo sutaikinti su kompanija, kuri sakosi negalinti darbininkų reikalavimo išpildyti. Jei streikuos tai streikas apims apie 6,500 darbininkų ir palies susisiekimą 146 miestelių.

New York. Presmonų unija čionai nutarė pavesti centraliam ofisui nutarti ar pavesti tarpininkavimui jų ginčus su spaustuvių savininkais, ar ne.

New York. Streikas pečkurių ir anglies padavėjų ant laivo Orca sulaikė tą laivą penkioms valandoms. Darbininkai reikalavo po $50 bonuso už kelionę į Hamburgą. Kompanija gavo jų vieton skebus.

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ŠIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO ISIMTINAI RAŠOMA MUSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDĖJIMĄ.

WORCESTER, MASS.
A. L. T. Naujos Anglijos apskričio piknikas.

Liepos 4 d. Framingham, Mass. Lake Waushakum parke N. A. Apskr. įvyko didžiausias piknikas.

Apie dvyliktą jau pradėjo su automobiliais važiuoti, taiskai trokai kupini žmonių.

Ve ir komp. M. Petrauskas su Gabija specialiu tramvaju atvažiavo. Prieš tris pusvalandžius jau parkas buvo kupinas žmonių.

Visi linksmūs, sveikinas vienas kitą. žodžiu sakant, prisiminą Lietuvos didžiuliai atlaidai kur būdavo suvažiuoja minios žmonių. Taip ir čia iš visų kraštų. Čia ve, automobiliu iš Mass., ten iš Ohio, Conn., R. I. N. Y. valstijų.

Visų veiduose kas tokio nepaprasto.

Komp. M. Petrauskas sutvarko chorą ir sudainuoja keleta dainelių. Gausus delnų pleškėjimas.

Mat visi mėgsta puikias daineles. Na, ir ALTS. 16 kuopos orkestras užgraina. Čia jaunimui darbo — visi šoka, kas tik gali.

Žmogus, būdamas tokiame iš važiavime, pamiršti, kad gyveni Amerikoj, bet jautiesi esąs Lietuvoj.

Vėliaus prakalbos. Kalbėjo A L. T. S. vice-prez. N. Rastenis. Gabijos choras vėl sudainuoja keletą dainų.

Žmonių buvo 2,000 (du tūkstančiai).

Žiūrint linksma darosi, kad jau mūsų tautininkai suspietė prie Sandaros pradeda išdrįsę gyvuoti.

Pelno liks irgi gražus. Valio ALTS. N. A. apskritis. **Dilgė**

PITTSBURGH, PA.
Bolševikiškos Diktatūros pasekmės.

Viena iš didžiausių pašalpinių draugysčių Pittsburgho apylinkėje yra A. P. L. A., kuri turi apie 1,500 narių ir apie 15 kuopų, bet dabar ji stovi ant bankrūto kranto, ir yra rimto pavojaus visiems nariams likti be pašalpos ir be posmertinės, ba jau ir dabar yra vilkinama su išmokėjimu.

Mat, šios draugystės centre yra susismelkę bolsevistiški gaivalai.

Kokie 3 metai atgal ši draugystė, kada sekretoriavo J. Aleksis, prarado kokiu tai gudriu būdu iš iždo $10,000 ir tas Centro Valdybos nebuvo pastebėta tol, kol Aleksis neprasišalino pats. O Aleksis Pittsburghie čiams buvo žinomas kaipo didelis "Laisvės" šalininkas.

Po to visoj draugystėje kilo didžiausia suirutė ir bolševikai, pasinaudodami momentu, sudrūtino savo poziitjas, pasiimdami į savo pilną kontrolę centrą kai po draugystės išganytojai. Tuoj pradėjo vykdyti diktatūrą prieš jiems nepalankius darbuotojus, visai neatsižiūrėdami, kad draugystė randasi finansiškai kritiškoj padėty, po apvogimo ir kad yra reikalinga vienybė ir sutartinas darbas atgaivinimui draugystės.

Pasekmėj tokio bolševikų elgimosi kilo visoj draugystėj didžiausios tąsynės ir intrigos. Turtingesnės, ir nariais skaitlingos, kuopos, matydamos bolševikiškos diktatūros pasekmės, bandė atsimesti nuo Centro, bet centro valdyba ėmė kabintis prie jų turto, pasiremdama draugystės įstatais. Visas dalykas atsidūrė teisme, ir su teismo pagalba centro valdybai pavyko kuopų atsimetimą sulaikyti, ale prie kuopų turto centro valdyba negalėjo prikibti. Tos imtynės tęsėsi iki praeitam seimui. Praeitame seime bolševikai buvo pergalėtojai: pataisė saviškai draugystės konstitucija ir priėmė SLA. mokesčių lentelę. Tuomi manė išgelbėsią draugystę nuo žlugimo. Kartu manė pasidaryti iš APLA sau bolševikišką tvirtovę (mat Pittsburgho bolševikai nesitiki užgrobti SLA.)

Po seimui "Laisvė" apsidžiaugė savųjų laimėjimu ir pagyė "maladec vaikai, taip reikėjo pasielgti su tautininkais-biznieriais." Tik visa nelaimė tame, kad netaip stojasi kaip bolševikai nori. Ir po seimui draugystė pradėjo merdėti; nariai pradėjo neįdomauti draugystės reikalais, ką paliudija faktas, kad kuomet po seimui buvo paleista ant nubalsavimo seimo priimtoji konstitucija ir naujoji mokesčių lentelė, tai pasirodė, kad iš 1,500 dalyvavo balsavime tik 306 nariai ir mokesčių lentelę su konstitucijos pataisom atmetė 10-ties balsų didžiuma. Reikia neužmiršti, kad bolševikai dėjo visas pastangas laike balsavimo, kad tik kaip nors pervarius naują mokesčių lentelę. Jų visos pastangos nuėjo niekais. Jei būtų pataisos patiektos nuoširdžios ir be bolševistiškos tendencijos, aš esu tikras, kad nariai būtų priėmę, ba nieks neginčys, kad yra reikalingos pataisos konstitucijoj, tik žinoma ne bolševistiškos.

APLA Draugijos dabartinė padėtis yra apgailėtina, ir už tai visa atsakomybė krinta ant bolševikų galvos.

Šis atsitikimas su APLA lai būna pamoka visiems žmonėms ir visuomenei, kad būtų atsargūs ir kitos draugystės su bolševikų geradėjyste. Tai brangi pamoka! **Pittsburgietis**

SCRANTON, PA.
Tautiška Bažnyčia nebeturi skolų.

Atsibuvo čia didelis Išvažiavimas Lietuvių Tautiškos Parapijos, 11 dieną Liepos ant Lake Vinola.

Diena buvo labai graži. Publikos prisirinko daugiau į 1,000 žmonių, ir visi labai gražiai užsilaikė. Buvo net pats vyskupas Aponas, vaikštinėjo pakraščiais ežero su savo asistentu ir žiūrinėjo kaip maudėsi po ežerą didelė, seni, jauni ir maži, kaip vyriškos lyties, taip ir moteriškos, ar ne pamatys ko stebėtino. Karų konduktoriai labai stebėjosi: koks, sako, didelis skirtumas tarp Tautiškos parapijos ir Rymiškių. Tautiškos parapijos žmonės išrodo daugiau apšviestesni, tobulesni, mandagesni, net linksmą yra žiūrėti į tuos žmones. O Rymiokai išrodo kaip laukiniai indijonai, tik vis žiūri tarp savęs muštis. Už tai jie taip daro, kad jų dvasiškas tėvas Bažnyčioje taip mokina; mat, kokią sėklą sėja, tokį ir vaisių pjauna.

Tautiška parapija gryno pelno turės su viršum 400 dolarių. Dabar šitą savaitę bus pabaigta mokėti už kapines ir morgičius ten pat ant kapinių bus sudegintas. Daugiau parapija neturės skolos jokiai įstaigai; jokiam bankui nei vieno cento.

Kun. J. Gritėnas yra didelės garbės ir guodonės vertas, nes smarkiai darbuojasi del Tautiškos Bažnyčios ir del visos Lietuvių Tautos, kaip dvasiškuose taip ir tautiškuose reikaluose Dabar mokina parapijonų vaikučius, ir ne parapijonų. Sako, pas mane nėra skirtumo by tik lietuvis. Vaikų yra apie 300 su viršum, pilna svetainė ir sklepas po klebonija; mokina lietuviškai skaityti ir rašyti.

29 d. liepos kun. Gritėnas laikys pamaldas ant Tautiškų kapinių, kas mylėsite ateiti nepamirškit minėtos dienos. Pamaldos atsibus už mirusius parapijonus ir ne parapijonus, katrie yra palaidoti ant tos vietos.

Bočių Juozas.

CHICAGO, ILL.
Lietuvos Universiteto Komisijos Pareiškimas

Chicagos Lietuvių Tarybos išrinktoji Lietuvių Universiteto Komisija savo reguliariniame posėdyje kovo 18 d. 1923 m. tarėsi apie suradimo būdu ir prie monių suteikime medžiaginės paramos Lietuvos Universitetui. Komisija nutarė veikti sekančiai:

1. Pagamins atsišaukimo laišką į Amerikiečius anglų kalbos maldaudama piniginės paramos.

2. Pagamins atsišaukimo laišką į lietuviškąją visuomenę, ypač domėsis į Pramonininkus ir Vertelgas visos Amerikos nušviečiant dabartinį stovį ir būtiną reikalą teikimo medžiaginės paramos Lietuvos Universitetui.

3. Sudomėti ir užkviesti draugystes, kliubus ir kuopas kad netik prisidėtų su auka iš savo iždo, bet kad vienvaliniai klabintų ir auklėtų visuomenėje nuovoką būtino reikalo šelpimo medžiaginiai Lietuvos Universiteto.

4. Lietuvos Universitetas, tai pačių žmonių reikalas todel komisija pasižada vienvaliniai — tai gyvu žodžiu, tai raštu auklėti visuomenėje, kad Lietuva be Universiteto tai tauta be galvos. Lietuvos Universitetas privalo būti visos Lietuvos augščiausia Mokslo įstaiga ir visos Lietuvos piliečiams prieinamas su ypatingu palengvinimu piniginių išlaidų jaunimui kilusiam iš mažažemių ir bežemių lietuvių tėvų, jiems tai privalo būti paliuosuota mokestis už mokslą. Kitais žodžiais Liet. Universiteto mokslas suteikiamas dykai, be mokesties neturtingų lietuvių tėvų vaikams abiejų lyčių.

5. Lietuvos Universiteto komisija turi teisę reikale pasikviesti talkon numatomus veiklus asmenis nežiūrint jei tieji asmenys būtų ir ne lietuvių kilmės.

Savo darbuotę Liet. Universiteto Komisija pradeda nuo dabar, t. y. nuo kovo 18 1923.

Pasirašę komisijos nariai:

Dr. L. Graičiūnas
Nikod. Krukonis
J. M. Locaitis.

P. S. Šis pareiškimas tapo vienbalsiai patvirtintas reguliariniame susirinkime Ch. Liet. Tarybos birželio 12 d. 1923.

Dr. L. Graičiūnas,
Sekr. Ch. S. Tareila.

Taupumo ir Sveikatos Komisijos Pareiškimas

Chicagos Lietuvių Tarybos išrinktoji Taupumo ir Sveikatos Komisija savo reguliariniame posėdyje Kovo 18 d. 1923 m. Apsvarstę visapusiai dabartinį padėtį pašalpinių draugysčių ir kliubų iždinės ir narių sveikatingumą ir atsižvelgdama į tai, kad Amerikon įvažiavimas imigracijai yra aprybuotas ir per tai pašalpinės draugystės ir kliubai nebeturi šaltinių verbavimui naujų jaunų narių, o senieji sensta-silpnėja ir vis kas kart tankiau serga ir mirtis retina skaitlių narių ir podraugtuština iždinę draugystės ar kliubo ir tuom draugystė ar kliubas atsiranda labai kėblame medžiaginiame padėjime t. y. gręsia pavojus subankrūtinimo.

Chicagos Lietuvių Tarybos Taupumo ir Sveikatos Komisija pataria susidomėti užinteresuotus sekančiai:

1. Visa pirma atkreipti didesnę domę į čia gimusį ir augantį jaunimą ir pasistengti sulietuvinti ir prirašyti prie draugystės ar kliubo.

2. Silpnesnes nariais ir turtų draugystės ar kliubai privalo susitarti ir susilieti dvi-trys ar daugiau krūvon ir padaryti vieną tvirtesnę ir pastovesnę draugystę ar Kliubą ir tuo būdu elgdamos prailgins gyvatą draugystės ar kliubo.

3. Lietuviai (ės), kurioms dar amžius leidžia, neatidėliojant privalo savęs apdrauda su sirūpinti ir prisirašyti prie mūsų tautinės organizacijos — prie SLA. (Susiv. Lietuv. Am.)

4. Draugysčių bei kliubų valdybos turėtų skaityti už pareigą ir susiindomauti narių prezervacijos būdais.

Kad pagerinus sveikatingumą narių ir prailginus gyvenimo dienas, ir praretinus mirtingumą. Draugysčių-kliubų valdyboms patariama rengti pamokas iš sveikatos srities; paskirti savo nariams sveikatos pasimokinimui tam tikras dienas ar savaites; skatinti skaityti knygas ar laikraščius, kur yra gvildenama sveikatos ir taupumo klausimai. —

Chicagos Liet. Tarybos Taupumo ir Sveikatos Komisija pataria skaityti mėnesinį žmonių sveikatos žurnalą "Gydytojas," kuris vien tik sveikatos reikalus gvildena.

Komisijos nariai:

Dr. A. L. Graičiūnas
Stasys Grišius,
Stasys Mažaika.

P. S. Šis pareiškimas tapo vienbalsiai patvirtintas reguliariniame susirinkime Ch. Liet. Tarybos birželio 12 d. 1923 m.

Dr. A. L. Graičiūnas
Sekr.

B. A. ZINIS
REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turtą.

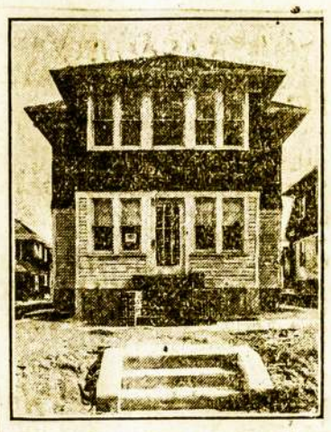

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hills, East New Yorke, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hollis Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų, Parduodame namus su mažu įnešimu, įmokant $200.00.

Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.

B. A. ZINIS REALTY CO. & BUILDERS

— Ofisai —

420 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-W
486 Fulton Street, Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7394
120—05 Liberty Ave. (120th Str.) Richmond Hill, L. I.

"AMŽINASAI ŽYDAS" — garsiausis pasaulio literatūroje Eugene Sue Romanas, spausdinama DIRVOJE nuo 25-to numerio. Pasiskubinkit užsirašyti "DIRVĄ." Prenumerata metams tiktai $2.00.

TIK KĄ GAVOME NAUJAUSIŲ KNYGŲ IŠ LIETUVOS: —

1) KURYBOS KELIAS, Ilustruota. — Kaina $1.00
2) GAIRĖS, — Dvimėnesinis žurnalas, ilustruotas, NN. 1 ir 2 — Kaina po $1.00
3) KAUNO MIESTO ALBUMAS, 54 paveiksla iKauno — Kaina $1.00
4) TRAUKINYS, Juozo Tysliavos Eilės. — Kaina 25c.
5) KELIONĖ APLINK PASAULĮ Į 80 DIENŲ, Julio Verno. Su Kalnoko pieštais paveikslais. — Kaina $1.00
6) ANT POLITIKOS LAKTŲ. Politinio šaržo Albumas. 33 spalvuoti paveikslai. Piešė Adomas Varnas. Tekstą parašė Vaižgantas. — Kaina $2.00

Agentams nuleidžiame nuošimtį. REIKALAUJAME AGENTŲ VISUOSE MIESTUOSE. Geros sąlygos
Smulkesnis tų knygų aprašymas telpa DIRVOJE.
Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu:

"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO

Šaltinių iš Lietuvos!

Tik ką gavome iš Tilžės visą krovinį įvairių maldaknygių, kantičkų ir senai daugelio laukiamų Didžiųjų Šaltinių.

Kurie norite tų knygų, klauskite specialiai laišku "Vienybės" Knygyno, kadangi jų nedaug yra. Mes pranešime kainas ir rūšį laišku.

Pirmieji visados gauna geriausį pasirinkimą, todel nevilkinkite. — Adresuokite —

"VIENYBĖS" KNYGYNAS
193 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

FELIKSAS KARPAITIS
Naminių Reikmenų Krautuve

Pranešu visiems Amsterdamo Lietuviams, jogei užlaikau geriausias prekes ir suteikiu mandagų patarnavimą visiems atsilankantiems pas manė su reikalais

— SAVIEJI PAS SAVUJŲJĮ! —

FELIKSAS KARPAITIS
127 E. Main Str., Amsterdam, N. Y.

Įsteigta 1877 m.

F. R. ALLMANN WOOLEN CO.

321 BROADWAY
netoli
Williamsburgo Tiltinio Plėčiaus
Marcy Ave. Stoties kampas Rodney Street
Brooklyn, N. Y.

Didelis Pasirinkimas
Puikiausių Vilnonių ir Veltų Audeklų

AUDEKLAI BILIARDAMS

Per 40 metų gyvenome ant 71 Leonard Street

—— DOVANOS! ——

Pradedant su birželio 21 d. iki rugpjūčio 30 d. Sandara duos savo metiniams skaitytojams arba naujiems nariams sekančias dovanas:

1. Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose. Didelė eilių knyga, kurioje telpa 200 įvairių eilių. Knyga pagražinta su visokiais dailės piešiniais, kaina $2.00. (Kiekvienas, kuris užsiprenumernos "Sandarą" ant metų laiko užsimokėdamas $2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsimokėdamas už visus metus $3.00, gaus šią knygą DYKAI.

2) Žmogaus Pareigos. Taipgi didelė knyga, 214 pusl., kuri yra naudinga kiekvienam žmogui, kaina $1.00. (Kiekvienas metinis skaitytojas arba narys gaus šią knygą DOVANAI.

Tad kiekvienas pasinaudokite šia puikia proga, įsigydami vieną iš šių dviejų dovanų. Taipgi suteiksime dovanų ir tiems, kurie užrašys "Sandarą" savo giminėms Lietuvoje užmokėdami $3.00 už visus metus. Vieną minėtų knygų pasiųsime prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiųsime jo giminei Lietuvon.

SANDAROS ADMIN.
327 E Str., Boston 27, Mass.

ALEX SHRUPSKI

Pranešu

Visiems pažįstamiems, draugams ir geros valios lietuviams atsilankyti pas mane pasikalbėti ir susipažinti vieni su kitais. Taippat patarnauju su AUTOMOBILIU veselijoms, krikštynoms, šermenims ir šiaip linksmiems pasivažinėjimams ir pokiliams. Nepamirškite reikale

ALEX SHRUPSKI
61 So. 2nd Str., Brooklyn, N. Y.
Telephone 885 Greenpoint

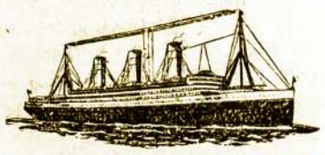

VIENYBĖS AGENTURA

Keliauk Lietuvon ir iš Lietuvos per Vienybės Agentūrą

VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų geriausių laivų ir parūpina keleiviams reikalingus poperus sugrįžimui Amerikon.

VIENYBĖ prigelbės jums atsiimti savo gimines iš tėvynės ir suteika reikalingą patarnavimą kelionės reikaluose.

VIENYBĖS Agentūra siunčia pinigus į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje.

Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės

kurioje rasite aprašyta kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS KNYGELĖ VISIEM DOVANAI

— Adresuokite —

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Žinios Iš Lietuvos

GAISRAS, ŠOVINIAI IR STOKA ORGANIZACIJOS

Skapiškis. — Rokiškio apskr. Birželio 24 d. 13 val. vaikai papirosais užkrėtė šiaudus, nuo kurių užsidegė klojimas ir kitos triobos. Pučiant smarkiam vėjui, ugnis plėtės labai greit. Žmonės, tik ką išėję iš bažnyčios, subėgo gesinti, bet užsidegus Davainio trioboms, jose pradėjo sprogti šoviniai ir granatos. Vėjas pūtė skersai gatvę, delto sudegė tik 5 gyvenamosios ir 13 šiaip trobesių. Gesinant matėsi trūkumas įrankių ir organizacijos. Apdrausti niekur nebuvo. Praeitą rudenį iniciatorių grupė bandė organizuoti ugniagesių kuopą. Vienok neradusi materijalinės paramos tarp miestelio gyventojų, ypač tarp turtingesniųjų ūkininkų, turėjo tą sumanymą atidėti.

KIEK DIENRAŠTIS "LIETUVA" DUODA VALSTYBEI NUOSTOLIŲ?

Seimo finansų ir biudžeto komisija besvarstydama mūsų 1923 m. sąmatą atrado, kad dienraštis "Lietuva" kas mėnuo duoda 30,000 litų nuostolių, t. y. 360,000 litų per metus. Ar ne naudingiau valstybei nuo tokio brangaus oficiozo atsisakyti? Ar ne galėtų jį pavaduot "Laisvė?" Arba tokį nepelningą biznį gal išmintingiau būtų perleidus į privačias rankas?

Kitas nepelningas biznis, tai "Elta," kuri vakarais nedirbama neduoda laikraščiams paskutinių žinių ir toli gražu neatitinka savo uždavimui, kartais darydama valstybei meškos patarnavimą. Ir ši įstaiga nebenaudos valstybei galėtų turbūt pereiti į privačias rankas. "Lietuva ir Elta", atskiros nuo valstybės, turbūt sutaupytų žymią litų sumą.

PIL. VARŠAVČIKO BYLA

Kauno III Nuovados Taikos Teisėjas, birželio m. 18 d. š. m. nagrinėjo pil. Varšavčiko bylą, kurs Vytauto pr. Nr. 3 laiko alų dę. Be alaus aludėje jisai dar pardavinėjo kituš "karštus" gėrimus, be leidimo. Vieną kartą akcyžės kontrolieriai, darydami reviziją, pas pil. Varšavčiką rado kelius valdininkus, geriančius koniaką ir likerį. Tie valdininkai pasisakė esą "labai augšti valdininkai..." ir nepanorėjo rodyti savo dokumentų. Pa šauktas milicininkas Bortkevičius Nr. 136, nepanorėjo paklausti tų valdininkų pavardžių, nepažymėjo jų dokumentų, nepaprašė į nuovadą.

Pil. Varšavčikas už pardavinėjimą, be patento, svaiginamų gėrimų pateko kaltinamųjų suolan.

Įdomu, kad tą bylą nagrinėjant, akcyzės kontrolierius Ambajev'as, kaipo kaltintojas, savo parodymu nekaltino, bet gynė ir teisino kaltininką. Milicininkas Bortkevičius, kaipo liūdytojas, taipgi labai ir labai apgailėstavo kaltininko. Publikai tas ryškiai metėsi į akis ir jį tik šypsojosi. Buvo net abejonių, ar neišeis pil. Varšavčikui visai sklandžiai... Bet p. teisėjo galutinas sprendimas nuramino publiką. "Tamsta tur būt esate geras draugas ir prietelis Varšavčiko..." p. teisėjas kreipėsi į milicininką.

Nuspręsta: pil. Varšavčiką 250 litų pabaudos ir išreikalauti iš jo trigubą kainą patento, t. y. 150,000 litų.

KAUNAS

Birželio 30 d. 20 val. šaukiamas Seimo plenumo posėdis. Dienotvarkė: Ministerių Kabineto deklaracija.

— Ministerių Kabineto sąstatas: 1) Min. Pirm. ir Užs. Reikalų min. p. Galvanauskas, 2) Finansų, Prekybos ir Pramonės p. Petrulis, 3) Žemės Ukio ir Valst. Turtų p. Krupavičius, 4) Švietimo p. Bistras, 5) Susisiekimo Naruševičius, 6) Vidaus Reikalų p. Žalkauskas, 7) Krašto Apsaugos p. Šližys, Teisingumo p. Tumėnas.

IŠ VILNIJOS

Ignalinas, Švenčionių apskr. - Čia lenkai kirto tiek miško, kad jiems galų gale jo pristigo ir todel surado sau kitą pasipelnymo šaltinį. Jie pradėjo griauti vietos vietos mokyklos namą ir jo medžiagą gabena Lenkijon. Ši mokykla pastatyta dar rusų laikais vietos gyventojų pastangomis ir lėšomis. Žmonės kreipėsi į įvairias įstaigas, prašydami pakeisti tą sumanymą, tačiau tai nieko negelbsti.

BIRŽAI

Š. m. birželio mėn. pradžioje patekau į Biržus, kur seniau buvau gyvenęs.

Miestelio išvaizda suteikė labai blogo įspūdžio: gatvės purvinos, mėšlo gabalais ir įvairių gyvulių atmatomis apterštos, — oras sunkus — dvokiantis. Prieškariniai lentų šaligatviai (tik iš vienos gatvės pusės nyksta ir miesteliui neganėtini, miestelis plečiasi), o tinkamų naujų, taip reikalingų, matyti, niekam nerūpi įtaisyti. Šoniniai abiejų miestelio tiltų ramsčiai gerokai išgriuvę, taip kad piliečiai negarantuoti, kad nenoromis nepateks į upę. Pačiame miestelio centre gerokai apgriuvus akmeninė aplink liuteronų bažnyčią tvora. Atrodo, kai Biržai tik ką kokių nors gruobuonių lenkų "partizanų" apiplėšti. Biržiečių vieškeliai, sulyginant su prieškariniais, daug blogesni: labai duobėti, ne patogūs.

Blogiausiai atrodo paprasti keliai (pylimai).

Pavyzdžiui, plačiai žinomu keliu (pylimu nuo Karališkių kaimo iki Parovėjaus dvaro — iki vieškelio (3 kilometrai), kuriuo artimo Karališkių kaimui miško amžinai vežama skaitlinga įvairi miško medžiaga, vasaros metu sunku, o pavasarį tiesiog pavojinga važinėti, nes jis baisiai duobėtas ir akmeniuotas. Grioviai abiejose to kelio pusėse baigia pranykti, taip kad pavasarį pievų vanduo, neturėdamas kur pasidėti, begailestingai jį apsemia. To kelio niekas netaiso ir niekas jo taisyti nepriverčia, nežiūrint, kad žmonelės daug del jo vargsta ir nuostolių neša. Vietinių gyventojų tarpe susidarė net tradicija — "Kaip nors nuvažiuosime šiuo nelaiminguoju keliu iki vieškleio, už tad toliau bus geresnis kelias."

Prašalinti šią pragaištingą padėtį, ačiu p. J. Januševičiaus įtakai, dalinai jau pradėta rūpintis: Karališkių kaimas jau iškasė išilgai visos pievos griovį, bet Juodžemių kaimas šio darbo dar netęsia. **Patyręs**

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Pašamenė, (Kaltinėnų par.) — Lietuvių mokyklos mokytoja M. Baranauskaitė, prieš užbaigdama mokslo metus, sumanė suruošti suaugusiomis ir vaikams vakarėlį. Kadangi atatinkamos vietos tam sumanymui įvykdyti nebuvo, tai mokytoja kreipėsi į lenkų mokyklos vedėją prašydama užleisti tai dienai mokyklos būstą. Ši sutiko ir pasižadėjo net leidimą išgauti, tačiaus atėjus kitam laikui, ji atsisakė rūpintis leidimo išgavimu. Tada pati mokytoja nuvyko pas storostą leidimui išgauti, bet tas reikalavęs mokyklų inspektoriaus parašo, pastarasis gi atsakęs, kad be lenkų mokytojos sutikimo taip pat neleisiąs. Lenkų mokytoja, nors ir buvo anksčiau pasižadėjusi, tačiau antrą kartą M. Baranaus kiūtei prašant, ji sutiko leisti tik vaikams vakarėlį suruošti. Skirtą dieną prieš vakarėlį lenkų mokytoja atvyko su prof. Rusianskiu paskaitos skaityti. Kadangi paskaitoj žmonių visai nebuvo, tai ji supykusi išvaikė iš repeticijos vaikus, o tai pat ir jau pradėjusią rinktis publiką. Sodiečiai, pasipiktinę tokiu mokytojos elgimusi, ant greitųjų prirengę ankštame lietuvių mokyklos būste šiokią tokią sceną ir vakarėlis vis tik įvyko. Kaimiečiai skundžiasi, kad girdi, tą mokyklą patys statę, šaldami per kiauras dienas medžius vežę, po karo patys remontavę, dabar gi jų vaikam draudžiama suruošti joje net va karėlį.

Antalidė, (Kaltinėnų par.) -- Aplink šį kaimą buvo dideli miškai. Jie visi priklauso valdžiai. Lenkai dabar kerta juos be pasigailėjimo: kai kuriose vietose pasilikę jau tik tyri laukai. Taip sparčiai kirsdami mišką, lenkai labai vargina aplinkinių valsčių gyventojus pastotėmis. Dažnai atsitinka, kad atvažiavę kelios dešimtys pastočių išvažinėja po mišką, nesurasdami medžių, ir taip sugaišę visą dieną grįžta namo. Pastočių iš dvaro niekuomet nematyti, varoma tik kaimiečiai, ir jie negauna užtai jokio atlyginimo.

Tverečius. — Vietos policija važinėja po valsčių ir gaudo jau nus vyrukus, gi sugavę reikalau ja už paleidimą daug degtinės. Nesenai vienas policininkas taip nusigėrė, kad netekęs proto kas-žin kur dingo. Po kuriam laikui jis buvo rastas miške ne begyvas.

Balatna (Lydos apskr.) — Čia kaimiečiai sukruto šjmet steigti lietuvių mokyklą. Tačiau Lydos apskr. mokyklų inspektoriatas ir girdėti apie tai nenori. Kur yra lenkų mokykla, ten lietuvių mokyklos jau steigti neleidžiama. Be to lietuviams statoma sunkios sąlygos del būto ir įvairių formalumų, ko iš lenkų mokyklų visai nereikalaujama. Taip, pav... reikalinga išgauti būtinai iš Gardino apskr. gydytojo liūdymą del mokyklos higienos sąlygų, todel gyventojai turi vežti gydytoją kelius šimtus kilometrų mokyklai apžiūrėti, neužtikrinti ar galima bus paskui mokyklą įsteigti. O jei atsitinka, kad kaimiečiai nori pasiskūsti del inspektoriato elgimosi, tai turi važiuoti Balstogėn. Žodžiu, visa daroma, kad nejsileidus lietuvių mokyklų. Lenkų gi mokyklos taip žmonėms įgrįso, jog jie atsisako leisti savo vaikus jon mokytis.

MEDICINOS PAGALBA LIETUVOJE

Dobilės kaimas. — Pakuonio valsč. Gegužės m. 28 d. N. šaulys per neatsargumą iš šautuvo sprogstančia kulka persišovė sau koją su perlaužimu kaulo. Jo kaimynas kreipėsi skubios pagalbos. Nuvyko pas buvusį kuopos felšerį, sanitarijos puskarininką, bet šis atsisakė neturįs teisės ir tuom neužsiima. Tada kreipėsi į valsčiaus felšerį, bet ir šis atsisakė. Nelaimingas be jokios pagalbos, be perrišimo kraujuose išgulėjo kelias valandas. Vėliau, išvežtas į Kauną, Karo ligoninėn. Be perrišimo ligonis išbuvo daugiau kaip vieną parą. Tai tokią tarime greitąją sanitarinę pagalbą. **Šiurkštas**

IŠ ŽYDŲ GYVENIMO

Lietuvoje didžiuma žydų turi labai puikų gyvenimą. Bet yra ir nemažas skaičius, kurių gyvenimas yra gana sunkus. Pavyzdžiui: vežėjai, dokarai, spiželopiai, kurpiai, siuvėjai ant dienos uždirba 5—10 litų. Taigi gyvendamas mieste su tokiu už darbiu nelabai ką nuveiksi. Bet kelėtas tūkstančių rasis Lietuvoje, kurie yra buvę rusų Didžiamjame Kare, ir yra sužeistų. Tokių padėjimas būtų labai apverktinas, jei pas juos nebūtų vienybės. Nuo birželio 26 d. š. m. Rokiškio apskričio bie dnieji žydai iš savo bankų gavo nuo 500 lig 5,000 litų labai žemu nuošimčiu. Išsimokėti gali per 10 metų ir skolą gali pradėti mokėti nuo 50 centų. Tai vis yra darbai Amerikoj gyvenančių žydų .Būtumėm laimingi ir mes, jei kas rūpintūsi apie mūsų vargšų gyvenimą. Bankų pilna Lietuva, bet naudos, tai labai maža jos atneša.

P. Kriukelis.

NUSKENDO 4 ŽYDŲ GIMNAZISTAI

Ukmergės mieste 19 d. birželio, Šventojoj upėj nuskendo 4 žydų gimnazistai. Pasiėmę nuo malūno laivelį, susėdo šešiuose ir norėdami pasivažinėti pri sijrę nuo kranto, bet laivelis buvo permažas del 6 žmonių ir pasinėrė vandeny. Du išsigelbėjo, o 4 nuskendo, kurie pa skui buvo ištraukti iš vandens jau negyvi. Vietiniai gyventojai pasakoja, kad toje upėj kiekvieni metai vis kas nors nuskęsta, nėsą tokių metų, kad nieks nenuskęstų. **Pr. P-tis**

NAUMIESTIS

22 birželio. Kas girdėti žemaitijoj? Blogai! Šį pavasarį teturėjome tris šiltas dienas. Saulės beveik nematėme ir vis buvo šalta. Nuo Sekminių gi dar blogiaus pasidarė, nes lytus kasdien su mažoms pertraukoms, kartais ištisą parą ly ja, todel ir atsirado tokie potviniai, kokių ir pavasarį neesti. Ukininkai labai susirūpinę — bulvės vos išdygę, aptvino, vasarojai geltonuoja, pievos ežerais pavirto. Tūlas ūkininkas skundėsi, jog ganykla ir pievos taip patvino, kad nebeturi kur ganyti karvių, nors sako leisk į rugius! Pačiame Naumiesty ma tyti tūlo ūkininko daržas taip apsemtas, kad net tvoros nebesi mato.

Labai pragarsėjo žemaitijoj Reikausko vardas, visi jį minavoja. Tai ne paprastai drąsus ir gudrus plėšikas, kurs darbuojasi apie Rietavą, Plungę Telšius plačioj apylinkėj. Jis apsirėdo tai miliciantu, tai karininku, net kunigu. Ar jo šai ka didelė nežinia, bet paprastai užpuldinėja 3—5 vyrai ir tankiausiai vidurdieny. Nesenai ant Rietavo-Plungės kelio trys plėšikai sulaikė 9 vežimus ir visus iš eilės apiplėšė. Reikauskis netiktai drąsus, bet ir man dagus: atėmęs iš keleivio pinigus, mandagiai nusiėmęs kepurę sako: "atsiprašau, kad padariau Tamstai nemalonumą, bet man reikalingi pinigai!" Jis net gailestingas, nes jei keleivis turi nedaugiaus 5 litų, tai nieko neima. Jei visai pinigų neranda, tai dar ir pats duoda keletą litų. Žinoma, jei keleivio išvaizda rodo, jog galėtų turėti pinigų — gauna kratos. Žmonės pasakoja, jog jis daug žmo nių nugalabijęs.

DRĄSUS ŽMOGŽUDYS

Rokiškis. — 18-VI- — Rokiškyj buvo litinis, savaitinis turgus. Trys piliečiai pardavę arklį už 1200 litų ir paragavę magaryčių vakariop grįžo į namus Rokiškio-Dusėtų vieškeliu. Bevažiuojančius juos viename vežime miške, 2 kilometru nuo stoties, užpuolė žmogžudys ir visus tris iš revolverio nušovė. Buvo dar šviesu. Tuo laiku stotin važiavo du kareiviu su šautuvais. Išgirdę šūvius, jie paragino arklį ir užklupo žmogžudį bedirbantį prie lavonų. Abudu kareiviu davė zalpu oran. Žmogžudys nenusigandęs pradėjo į juos taipgi leisti šūvius. Pakartojus kareiviams zalpą, žmogžudys mėgino bėgti, bet nauji kareiviu šūviai priver tė jį apsistoti ir pasiduoti. Mat miškas retas, tai pasislėpti sunku; gi kareiviai, norėdami paimti žmogžudį gyvą, šaudė oran. Suimtasis gyvenamosios vietos nenurodo, kad tokia jam esanti visa Lietuva.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko gyildesime raštus įdomius būsiančioms motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir todėl ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškai laikotarpiais atviral ir laisvai pergvildenti.

STRAIPSNIS XXX.

Metai po kudikystės yra begalo svarbūs nes juose dedasi vyriškumo ir moteriškumo pamatai. Galima tada pagelbėti vaikui įsigyti pamatą vikrios ir stiprios sveikatos, arba ir silpnumo, bei menkumo.

Menkumas ypatingai akstina blogas penėjimas. Netinkamas maistas ne visados pacina iš jo stokos, nes ir turtingi nuo to kenčia. Gali kudikiai gimti su aukso šaukštu, bet jei negaus duonos ir pieno, orančių sunkos, žalių vaisių, šviežio oro, saulės, miego ir mankštinimų, tai bloga sveikata ir menkas išsivystimas bus jo gyvenimo draugai. Inžinui reikia tam tikrų anglių kad jis gerai dirbtu, taippat ir žmogaus mekanizmas reikalauja tinkamo kuro kad geriausiai tarnautu.

Nekurie maistai yra butin augimui, o svarbiausias iš jų yra pienas; jo stoka dažniausiai padaro nedapenėjimas, nes jame randasi visi elementai akstinanti augimą.. Vienog ir po kudikystei pieną negali kiti atstoti, tik jam prigelbsti. Normalį kudikį reikia įprantinti visus paprastus valgius, ne keptus; nereikia pataikanti jo norams. "Smaguriavimas" yra skylutė pro kurią atlenda nedapenėjimas. Vaikas reikalauja kitko negu suaugęs kuris tik palaiko savo jau išvystytas savybes

Nedapenėjimas paliečia dantis, nagus, kaulus, o mineralai kaip špinaco geležis, pieno kalkis ir fosforas, duoda gyybės ir kietumo. Vaikas reikalauja penkis sykius daugiau kalkių negu suaugęs. Minkštų dantų pavojus gi daug, pavyzdžiui, likučiai renkasi pudami dantų tarpais. Tie nuodingi pulai jeina veliau į kraują ir padaro vieškeli įvairioms bakterijoms.

Borden's Eagle Pienas pasirodė esąs brangus veikėjas nukovojantis nedapenėjimą, nes užlaiko savy vitaminus ir mineralus pradinėje čielybėje.

Per keletą geutkarčių tukstančiai amerikoniškų motinų išauklėjo savo kudikius su Borden's Eagle Pienu. Tą jos darė, nes jų draugės rekomendavo Eagle Pieną ir delto kad jos rado jį užganėdinančiu. Bet ant nelaimės daugeliui tų motinų nebuvo tikrai informuotą kodel šitos puikios pasekmes viados budavo gaunamos. Eagle Pienas era puikiausias, saldus, riebus pienas, sumaišytas su gerai pagrininiu cukrumi, taip kad padaro geriausį pieną kudikiams.

Idant ir Lietuvė motina žinotų kaip partuoti Borden's Eagle Pieną, Borden Kompanija išleido Lietuvių kalboje pamokinimą kaip paruošti Borden's Eagle Pienas visokiu amžiu kudikiams. Jei nori kopijos tų instrukelių, iškirpk aponą iš laikas nuo laiko telpančių pagarsinimų, ir prisiusk jiems o jie su tielu noru visai dykai Jums prisiųs jas.

Skaityk šitus straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

Tel. 1428 Greenpoint.

Dr. John Waluk

Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą

161 North 6th Street
Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas

J. Vaitulionis, D.C.

331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

Šimtas šėrų — generolas,
Dešimts šėrų — karininkas,
Vienas šėras — kareivėlis —
Del miclos Lietuvos
Visi kovos.

FELJETONAS

Kaip Lietuvoje Sodžius "Šventina"

Rašo U. Sapniūnas.

(Šio autoriaus straipsnely "Lazdūnų Sala," tilpusiame Vilniaus laikrašty "Lietuvos Rytai" yra aprašyta jo kelionė 1922 metais į vieną iš didžiausių Lietuvos sodžių — Lazdūnus; šis sodžius tęsiasi virš dviejų varstų ilgumo ir dabar, ant nelaimės, yra po lenkų okupacija. Be to — ir po savo tamsybės okupacija, kaip skaitytojai iš šito vaizdelio patys galės matyti. — "Vienybės" Redak.)

Liepos 23 d. Teko šiandieną matyti dar vienas ypatingas Lazdūnų apylinkės paprotys, kurio kitur aš nesu mates. Tai sodžiaus šventinimas. Kuone kiek vienus metus parapijoj yra šventinami su tam tikromis apeigomis visi sodžiai. Šventinimo apeigos yra taip atliekamos. Susitarus kurio nors sodžiaus gyventojams puošiama galasody po kryžių arba, nesant sodžiaus gale kryžiaus, taisoma po medžiu altorėlis. Paskiau kviečiama klebonas, kuriam par vežti nusiunčiami to sodžiaus arkliai. Klebonui atvažiavus, su sirenka visi sodžiaus gyventojai (kartais esti ir kaimyninių sodžių svečių), galasody pas papuoštą kryžių. Klebonas atkalba maldas, pašventina vandenį ir eina per visą sodžių šventindamas abi sodžiaus gatvės pusi. Visų pirmas eina sodžiaus dievobaimingiausias žmogus kryžiumi nešinas, paskui kunigas su šlakstikliu ir greta jo su šventinto vandenio kibirais komžomis apsivilkę du vyrai ir keletas maldaknygėm nešinų giedorių. Einant giedama visų šventų litaniją; už giedorių ir kunigo eina viso sodžiaus moterys, vaikai ir likusieji be tam tikrų ceremonijų metu pareigų vyrai.

Einant sodžium moterys aukoja audeklo stomenis, kuriuos kabina ant nešančio pirm visų kryžiaus. Apkrovus visai kryžių stomenimis bei rankšluosčiais ir negalint vienam žmogui panešti, ypač didesniuose sodžiuose, eina greta kryžių nešančio dar du vyru, kurie ima nuo kryžiaus audeklus ir pasika binę per pečius nešasi. Gale einančios minios kraunama į pintines aukojami kiaušiniai. Visos aukos, žinoma, eina klebono naudai. Seniau tokių aukų būtų daug daugiau, tik dabartiniam klebonui papeikus tą paprotį, tos aukos mažėja.

Tai tiek bendrai. Dabar apvašysiu šios dienos Gudenionių sodžiaus šventinimo įspūdžius.

Ne tiek kviečiamas, kiek pats siūlydamasis nuvažiavau iš bažnytkaimio draug su klebonu ir esančiais klebonijoj dviem klerikais į Gudenionis sodžiaus šventinti. Man apie tą paprotį girdėjus įdomu buvo ir pačiam pamatyti. Diena buvo graži, saulėta. Iš tolo važiuojant lygiais Lazdūnų laukais matėsi gale sodžiaus pas kryžių margu liuojant prieš saulę moterėlių margus savo darbo sijonėlius bei pirktinės skareles. Mus atvažiuojant pamatę vaikai pradėjo bėginėti iš vieno galo į kitą, matyt skelbė dar tebesėdintiems namie apie klebono atvažiavimą.

Privažiavus būrelį klebonas pasveikino Kristaus pagarbinimu, o visi nemažu triukšmu atsakė: "na vieki viekow" ir puolėsi visi, ypač moterys, prie mūsų vežimų bučiuoti klebonui ir klerikams rankas. Aš buvau užsivilkęs ilgu kelionėje nuo dulkių apsidengti baltu vasariniu apsiaustu ir vežime sėdintį mažai kas atskirti galėjo nuo dvasiškių. Todel bebučiuodami rankas dvasiškiams pradėjo ir man rankas traukti. Matydamas atsispirti negalėsiąs nusimečiau apsiaustą, iššokau iš vežimo ir skverbdamasis per besigrūdančią moterėlių bei vaikų minią išlindau į laisvę. Klebono ir kleriku, kol visi iš eilės neišbučiavo rankų, neišleido iš vežimo išsikraustyti.

Gale sodės kryžius buvo gražiai gėlėmis padabintas, po kryžiumi pastatyta stalelis žilomis paklodėmis užklotas, ant stalelio Jezaus paveikslas, druska, duona, rankšluostis ir kit. Aplink kryžių ir stalelį žemė taip pat išklota marškomis, o ant mažokų stovėjo trys kibirai švaraus vandens.

Klebonas apsitaisęs liturginiais rūbais atskaitė maldas, pašventino druską, duoną ir vandenį; paskiau užgiedojo lenkiškai visų šventų litaniją. Mane tas labai nustebino. Reikia pastebėti, kad Godenionių sodžius yra vienas iš lietuviškiausių Lazdūnų salos sodžių, kur visi gyventojai kalbasi vien lietuviškai, žinoma moka ir gudiškai bei lenkiškai, o jiems užgiedota litanija lenkų kalba! Tikrai keista, bet jau čia taip nuo senai įsigyvenę, ir tą pakeisti ne taip lengva.

Ėjome išilgai sodžiaus. Sodžiaus gatvė gražiai iššluota, iš valyta ir išbarstyta gėlėmis bei žolėmis darė malonaus įspūdžio. Žmonės eidami gieda, kunigas šlaksto, pirm visų nešamas kryžius kas kart vis labiau apsikrauna stomenimis bei rankšluosčiais.

Taip sau ramiai koja už kojos slinkdami, giedodami priėjome sodžiaus galą. Čia buvo taip pat gražiai papuoštas, tik jau ne kryžius, bet medis, prie kurio liemens buvo prikabintas Nukryžiuotojo paveikslas. Baigė giedoti litaniją. Suklaupė visi, atkalbėjo keletą poterių ir klebonas pradėjo sakyti atatinkamą tai ceremonijai pamokslą lenkų kalba. Mane net prakaitu išpylė matant taip didelę skriaudą žmonėms darant. Juk čia visi tarp savęs kalbasi lietuviškai, o jų dvasios vadas priverstas jiems svetima kalba pamokslus sakyti. Ir kur teisybė?

Ar negalima būtų jos paieškoti? Bet kas tą padarys?... Ramiai sau velka žmoneliai priespaudos jungą, klauso juos pliekiamo botago ir gyvena užmirę, užkietėję. Palengvėle nyksta mūsų tautos dvasia, kaip kitur tokiu pat būdu išnyko. Sunku bent kiek mąstančiam žmogui tą neteisybę matyti, o dar sunkiau tam, kurs atjaučia vargus nelaimingų tautiečių...

LIETUVIS ADVOKATAS
Užsiima varymu bylų visuose Teismuose
Skolina pinigus ant mortgedžių ir priima pinigus del išskolinimo ant mortgedžių nešančių šeštą nuošimtį. Norinti pirkti namus, gauti paskolą ar inverstinti savo pinigus ant mortgedžių ant nuosavybės (real estate) miestuose, lai kreipiasi pas

JONAS S. LOPATTO
Attorney and Counsellor-at-Law
308-9-10 Coal Exchange Building
(Cor. River and W. Market St.)
Wilkes Barre, Pa.
Bel. Tel.: 1864. Res.: 3532-J

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Įsteigtas 1886 m.

VIENYBĖ

DU-KART SAVAITINIS

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

METINĖ PRENUMERATA:

Suvienytose Valstijose $3.50
Kanadoje 4.00
Lietuvoje ir kitur 4.50

Prenumerata reikia apmokėti iškalno.

Apie garsinimus klauskit laiške.

Adresas:

Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Established 1886.

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

Published Tuesdays and Fridays at Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States $3.50
Canada 4.00
Other Countries 4.50

Advertising rates on application.

Address:

Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Lenkai kinkosi vežimus į Klaipėdą.

Ateinantieji iš Lietuvos laikraščiai kas savaitė parneša vis neramesnes žinias apie Klaipėdą, ir delto nedyvai, kad net mūsų komunistai sykį sušuko per savo laikraščius: "Gelbėkim Klaipėdą nuo lenkų!" Ką komunistai šūkauja ar dar šūkaus, tas nesvarbu, nes jie kiekvieną momentą stengiasi išnaudoti tik savo malūnui. Bet ką mes rašėme nuo pat šių metų pradžios, — ir kas Lietuvos politikieriams labai nepatiko! — tas jau pradeda pildytis...

Klaipėda jau slysta Lietuvai iš rankų!

Lietuvos laikraščiai, ypatingai pažangieji, pilni nuogandaus ir pateisinamo klyksmo: "Bėda su Klaipėda!" Ramesnieji laikraščiai, kurie ligšiolei mūsų valdžios pataikavimų francams ir lenkams politiką užtarinėjo, dabar ir jie patys jau užvedė dejonių raudą. "Trimitas," labai ramus (ir net juokingai ramus) laikraštukas, ligšiolei bijojęs žodeliu pasekti amerikiečių pažangiųjų laikraščių, ankstyvus pavojaus įspėjimus, dabar savo nr. 146 jau griaudingu pirmu straipsniu sušuko: "Vėl Klaipėdą grobia!"

Jis ir vėl klysta: Klaipėdą ne grobia, bet atima.

Tasai laikraštukas, kuris yra organas didelės organizuotos lietuvių patriotų minios, būtent Lietuvos Šaulių Sąjungos, yra svarbum išreiškėju pergyvenamojo momento ir su jo balsu reikia skaitytis; jisai dabar jau tinkamai sutrimitavo pavojaus ženklą...

Jisai išskaitluoja, kaip Lietuvos valdžios delegacija važinėjo, tai į Paryžių, tai iš Paryžiaus, — kaip ta senovės žmonių žaismė — "Rygon, iš Rygos," ir nužaidė šitą klausimą iki to laipsnio, jogei pastarosiomis savaitėmis lenkų laikraščiai sustatė visą eilę savo sekančių reikalavimų:

1. Klaipėdos uostą pavesti lenkų globai, nesa tas uostas lenkams esąs reikalingas.

2. Leisti lenkams laisvai naudotis Nemunu, Nerimi ir jų krantais po 4 kilometrus į abi pusi, taigi ir laikinąją mūsų sostinę Kaunu.

3. Ištaisyti sienas su Lenkija, atiduodant jiems Lietuvos žemės plotus maždaug iki Šventosios upės.

4. Leisti Lenkijos piliečiams laisvai naudotis mūsų geležinkeliais, plentais ir kitais keliais.

5. Visus Lietuvoje gyvenančius lenkus pripažinti Lenkijos piliečiais, turinčiais teisių nuolatos gyventi Lietuvoje.

6. Leisti laisvai grįžti į Lietuvą visiems tėvynės išdavikams, kurie yra Lenkijon pabėgę, ten lenkų kariumenėn įstoję ir kariavę su Lietuva, kad ją lenkams pavergus.

7. Įvesti Lietuvos įstaigose, mokyklose ir bažnyčiose lenkų kalbą vienodomis teisėmis su lietuvių.

Šitie septyni kardinaliai dabartinės lenkų politikos reikalavimai, visi arba dalinai, būsią lenkų statomi Paryžiaus derybose del Klaipėdos. Kadangi aliantai (ergo Francija) visuomet lietuvių skunduose išklauso lenkus, todel ir šitame atvejuje kyšo pavojus netiktai lenkams atiduoti Klaipėdą, bet net ir *patį Kauną, ir visą Lietuvą!*

Gerai, kad Lietuvos Šaulių organas, pats savo vardu kalba, jogei šitie reikalavimai būsią Lietuvai nepriimtini ir sako: "Todel mes turime būti kovon pasiruošę ir žinoti del ko reikės kovoti." Tai taip sako "Trimitas." Bet juk ne jo pareiga šitokius revoliucinius užreiškimus daryti, kuomet Lietuva turi savo valdžią, kuri pati turėjo prie šitokios padėties neprileisti, ir jeigu prileido, tai gali ir patiems Šauliams įsakyti, kad "nedrumstų šventos ramybės"...

Rimti žmonės ir višas pasaulis didžiai stebėsis, kokiu būdu Lietuva užvedė derybas su aliantais del *savo krašto,* kuris pačios Versalės sutarties buvo Lietuvai laiduotas? Ir kokiu būdu į šitas derybas taip drasiai įsibriovė lenkai, kad jie jau šeimyninko balsu reikalauja net paties Kauno?!

Atsakymo raktą mes jau turime: tai "krikščionių" valdžios politika, kuri taip laimingai ir be "kraujo praliejimo" pralaimėjo Vilnių ir apie jį visiškai nutilo; tuo patim keliu einama prie pralaimėjimo Klaipėdos ir dar prie ko nors mūsų istorijai baisesnio dalyko.

Jeigu kas turi kitokį atsakymo raktą — meldžiame jį parodyti.

PERŽVALGA

Neįlindo.

Nors mūsų perkrikštyti "darbiečiai" buvo nusiuntę Bimbą ir keletą kitų į Darbo Partijos suvažiavimą Čikagoje, bet nei vienas lietuvis nejėjo į Pildomąjį Komitetą. Ir vėl ambicija trockiauti nukentėjo.

—o—

Vėl redaktoriaus vestuvės.

"Dirvos" redaktorius, K. S. Karpavičius liepos 25 d. kelia vestuves su p-le Ona Virbickiūte iš Cleveland, Ohio. Jaunoji pasižymėjo artistiškais gabumais vaidinant jaunojo parašytą dramą "Juozapas ir Zelbora" kur vaidino ir pats jaunasis Clevelande ir Pittsburghe. Iš to, matyti, jie sutiko vaidinti amžinai dar svarbesnę gyvenimo dramą, kurioje mes linkime kodidžiausio pasisekimo ir laimės.

Iš tautininkų laikraščių redaktorių dabar nevedęs pasilieka "Sandaros" p. Šliakis.

—o—

Užsidaro Valparaiso

Čikagos laikraščiuose tilpo žinia, kad delei skolų užsidaro garsus Valparaiso Universitetas kuriame pasėmė apšvietą dauge lis lietuvių jaunimo, pradedant mirusiu Ramanausku, baigiant tokiu jovalninku kaip Bimba. Ten lietuvių studentų būta įvairių srovių ir partijų, ir didelė didžiuma, išskyrus keletą bolševikuojančių, pasiekė mokslo ir šiandien yra naudingi visuomenės nariai. Ypatingai daug Čikagos daktarų yra baigę Valparaiso. Jame buvo lietuvių didelis knygynas, turįs kelis tūkstančius tomų knygų, kurios dabar nežinia kur bus padėtos. Būtų gerai jei senieji valparaisiečiai susidėtų ir išleistų memorialą apie tą mokyklą, kurioje veik kas bertainis būdavo arti šimto lietuvių. Toki knyga būtų įdomi ir būtų Amerikos lietuvių kultūros turtas.

—o—

Visi pamena kaip Rusijos laikraščiai imdavo šiokį tokį "taksą" už permainymą adreso gavėjui. Na, tą patį daro ir Nepriklausomos Lietuvos laikraščiai — jei skaitytojas nori permainyti adresą, tai turi mokėti penkis Amerikos centus.

Vėl žiebkim tautos švyturius.

Baigiame pergyventi pačią didžiąją demoralizaciją, kuria buvo įnešęs amerikiečių lietuvių gyveniman Europos karas ir traukui, Lietuvos valstybei susikūrus didelis mūsų brolių ir seserų bėgimas Lietuvon. Karo meto sunkenybių debesys jau baigia slinkti nuo mūsų orizontės, o mūsų vientaučių keliavimas Lietuvon įėjo į savo normales vėžes: kurie įstengė savo Tėvynėje apsisėsti, tie apsisėdo; kurie negalėjo, tie gryžo atgal ir pasiryžo dar pagyventi kokį laiką šitame krašte, kuriame jau nuo daug metų gyveno atvykę čionai laisvės ir progų ieškodami.

Parėjo laikas naujos reorganizacijos ir savo gyvenimo sutvarkymo.

Per virš 50 metų mūsų išeivijos gyvenimo mes čionai buvome susikūrę šiokio tokio kultūros pavidalo būseną, kuri davė mums patiems geresnį būvį ir pačiai Lietuvai daug medžiaginės ir kultūrinės naudos. Tegul mūsų literatūra ir mūsų darbai-darbeliai buvo Lietuvos apšviestūmų kai kada su pašaipa atžymėjami, kaipo "amerikietiški," vienok faktas pasiliks faktu ir istorija įrodys, jogei mes Lietuvai davėm labai daug. Dabar, kuomet mes daugiau duoti mažai begalim, reikia išnaujo mums patiems savo gyvenimu pasirūpinti, nes juk esame apie milionas vienos tautos žmonių!

Šią valandą mums svarbiausiu uždaviniu yra atnaujinimas lietuviškų kultūros centrų. Tokius centrus po didžiajam karui Amerikoje kiekviena tautybė steigia ir plėtoja. Akyvaizdoje labai sparčiai augančio mūsų jaunuomenės ištautėjimo, būtinas reikalas yra steigti savo mokyklėles. Nors turime apsčiai parapinių mokyklėlių, bet jos mūsų gyvenimo jau nebepatenkina iš dviejų atžvilgių: vienas, kad jos yra sektantinės, o antras — jose lietuvybės mažai bemokoma. Reikia mokyklų pasaulinių, kuriose jaunuomenei nebūtų laikas gaišinamas ant poterių (nes jų turi mokintis bažnyčiose ir pas tėvus), bet — lietuvių kalbos, gramatikos, rašymo, skaitymo, aritmetikos, Lietuvos istorijos ir tam panašių visai elementarių, bet kiekvienam žmogui būtinai reikalingų dalykų. Čionai turi būti mokoma netik mūsų jaunuomenė, bet ir paaugę vyrai ir moterys.

Šviesų pavyzdį tokių mokyklų duoda Baltimorės liaudies mokykla, vedama p. A. Kurelaičio. Dabar skaitome "Sandaroje" apie panašią mokyklą vardu "Simano Daukanto" So. Bostone. Šioje pastarojoje mokykloje net ir dabar, vasaros laiku, vedama kursai, padalinti į du skyriu: mažu vaikučių (lietuviškai mokina skaityti ir rašyti p. Ž. Neviackienė, ir augusių — mokina lietuvių gramatikos p. V. J. Šliakys). Šimet šiton mokyklon įvesta dar du nauji dalykai: vaikučiams aiškinama apie Lietuvių tautą, nurodoma Lietuvos geografija ir aiškinama Lietuvos istorija; antra — įvesta dainavimas, kurio mokina p. Neviackienė, p. Petrausko mokinė.

Tokie kursai galima kur kas labiau paplatinti, pagal susirašiusių mokinių išsilavinimo ir jų reikalavimo. Kad vaikučių lietuviškai reikalingų mokyti yra visose kolonijose, to niekas neginčys; taipgi mes turime dideles mases ir augusių norinčių savo protą pralavinti. Tik reikia mūsų nors kiek apšviestesniams tautiečiams už šito garbingo darbo imtis. Jo imtis reikia kokiai nors organizacijai, kuri jau turi gatavą organizuoto darbo mašineriją. Toki mašinerija yra A. L. T. Sandara, kurį ir savo seimuose jau pokelintą sykį šitą klausimą apsvarsto ir nutaria. Tik bėda, kad tas sunkiai vykinasi.

Dabar baigiantis vasaros sezonui, kaip tik laikas visoms Sandaros kuopoms už šito be galo svarbaus darbo imtis, nes tai yra visos mūsų tautos darbas. Ką anksti pasėsime, tą su laiku nupjausime.

Tautų Kalbos Afrikoje

Sąlygos šiandien Europoje, kur gyvuoja tik keletas didelių kalbų, yra atžymėtinos. Viena po kitai vartotos kalbos išnyko, arba tapo užmirštos, iki žmonės Vokietijoje ėmė kalbėti Vokiškai, Anglijoje Angliškai, ir taip toliau. Nors ne visur tos sąlygos yra. Ir Europoje dar randasi taip vadinamų "salų," kur kalbama labai skirtingomis kalbomis, užsilikusioms iš milžiniško praeities įvairumo. Yra kalbų užsilikusių tik ant užrašų kokių, ar rekordų, ar senų raštų.

Kaip dabar žinome, panašios sąlygos gyvavo ir Netolimuose Rytuose ir dar dabar egzistuoja Afrikoje. Nors ir čia randame kalbų, kurios vartojamos ir suprantamos milionams žmonių, kaip va: Europos didžiosios komercinės kalbos, arba Arabų (Šiaurėje), Hausa (Vakarų Sudane), ir Swahili (Rytų Afrikoje iki Kongo rubežių). Bet apart šitų didelių kalbų, gyvuoja kitokių kalbų sritys, tai mažos, tai dar mažesnės, kurių kalbos suprantamos kokiam šimtui ar keliems tūkstančiams žmonių, ir kurios neišvengtinai turės žlugti prekybai besivystant. Dideli žemės plotai su viena kalba tegali gyvuoti ten, kur visą gyventojų tirštumą riša kurie nors bendri interesai, kaip va: valdžios, tikėjimo, prekybos ar pramonės. Šiandien Afrikoje toki bendra kalba vos tik prasideda, ir todel mes matome tokį dalykų stovį, kuris Europoje buvo jau senai, senai.

Viena iš Afrikos komercinių kalbų, yra visai ne Afrikoniška. Ji pasirodė tenai su atėjimu Islamo (Mahometonų tikybos). Tai yra Arabiška kalba, iš kurios atsirado Semitinė kalba Abysiniečių, atvykusių du tūkstančiai metų tam atgal, kada įsikūrė didžioji karalystė Aksumo.

O Egyptėnai? Faraonų mumijos ir jų paveikslai rodo, kad jie negalėjo būti Nigeriais. Specialistai skaito jų kalbą priklausiusią Semitinėms kalboms Artimųjų Rytų. O tyrinėtojai ir mylėtojai senoviškos Babilio kultūros net sako, būk Egypto civilizacija tapo atnešta iš Babilio į Nilo pakrantes, nors istorikai skaito Egyptėnų kultūrą senesnę. Bet kaip ten nebūtų, visgi negalima užginčyti, kad Egyptėnų kalba gimininga Aziatinėms, ir todel nėra tikra Afrikos kalba.

Be Egyptėnų Afrikoje yra ir kitokių šviesesnės varsos tautų, kurių ainiai pilnai priėmė Arabų kalbą. Jie dažnai tiek pat šviesūs kai Europėnai, ir dažnai turi melsvas akis ir šviesius plaukus. Kiti — gali būti delto, kad turi primaišyto Nigerių kraujo — yra tamsesni. Bet jie visi šneka kalbomis labiau artimomis Azijai negu Egyptėnų. Todel galime sakyti, kad Arabiška kalba vartojama netiktai šiaur-rytinėje daly kontinento, bet ir ant Atlantiko pakrančių, vakariausioje jų daly. Todel ir kįla prieš mus klausimas: "Ar šios tautos Azijos emigrantai?" Pasiremiant kalbos daviniais, turime atsakyti taip, jei jie neatėjo iš Europos.

Bet regis dar pirm jų atėjimo į Afriką turėjo ateiti iš kitur galvijų kaimenes turinti grupė žmonių. Šių kalbos neturi dar tikrai nustatytos gramatiškos lyties (vyriškos, moteriškos ir bendros), kurią turi kitos Vidužemių srities kalbos. Jie daiktavardžius skiria ne į vyriškus ir moteriškus, bet į tam tikras rūšis del gyvų ir negyvų daiktų. Yra ypatingos formos medžiams ir gyvuliams, įrankiams ir skysčiams, pavieniems daiktams ir atitrauktiems. Pas juos su sibudavojo gana stebėtina logiška klasifikavimo sistema. Žmonės vartojanti šią kalbą — jie vadina ją Ful — griežtai skiria save nuo aplinkinių Nigerių. Kur jie nebūtų kilę, jie vistiek skaito save ponais, o jų aiškūs veidai, ilgi vingiuoti plaukai ir šviesoka odos spalva, skiria juos nuo jų pavaldinių juodukų.

Stebėtina yra, kad milžiniškoje srity, kuri apima Centralę ir Pietinę Afriką, viešpatauja apie du šimtai artimai gimininių Bantu kalbų, kurios yra dar senesnės nei Fulo kalba. Šie dialektai nedaro skirtumu tarpe asmenų ir daiktų, bet jie daiktavardžius sudalina į atskiras kategorijas vyrams, sieloms, gyvuliams, įrankiams, skysčiams, pavieniems daiktams, dideliems daiktams, mažiems daiktams, atitrauktiems daiktams, vietų vardams, ir taip toliau. Šios rūšys, kiekviena turi savo formas del daugskaitos, ypatingus savo įvardžius, ir savotišką būdą sudaryti kilmininko linksnį. Trumpai pasakius, šitų visų žmonių mintis valdo idėja sudalinti viską į rūšis, arba klesas, o vienok kalba gana lanksti, plaukianti ir maloni klausyti.

Šioks toks panašumas į Fulo kalbą rodo, kad ir ją į Afriką atnešė šviesiaodžiai žmonės. Karaliukai ir valdonai Ruandos ir Ugandos srityse regis būtų tik ką išėję iš piramidų ir senovės Egypto paveikslų. Todel galima iš to spręsti kad jie yra kilę iš Azijos, ką rodo ir jų kalba. Todel čia maž mes randame likučius tų pirmųjų baltveidžių Kaukaziečių ką bandė apkolonizuoti Afrika. Po to vietiniai juodukai ir ateiviai taip susiliejo kad sudarė vieną rasę ir vieną kalbą, ir tik vienas antropologas (žmogaus rasių tyrinėtojas) tegali juos išskirti, į du sudėtinius elementus.

Tad, ar turime daryti išvadą būk visi Afrikonai yra Azijos emigrantai? Gali būti taip. Bet pirm negu atėjo šviesiaodžiai, kurie, kaip rodo kalba, buvo šiam kraštui svetimi, regis turėjo tenai apsigyventi kitokia rasė — rasė juodukų, kurie skyrėsi nuo šviesiaodžių storomis lūpomis, vilnų plaukais, kemėrišku kūno sudėjimu, bet užvis labiausia kalba. Jų kalbos — o jų yra aple du šimtai suvirš — yra visai kitokios rūšies nuo augščiau aprašytų, kurios matėme turi palinkimo viską klasifikuoti į kategorijas. Šitose kalbose nėra jokio ženklo skirti daiktus į klesas arba kategorijas, arba skirti juos į vyriškus ir moteriškus. Žodžiai yra vieni ir tie patys, niekados nekeičianti savo raidžių, arba garsų. Jie mezgami vienas po kitam ir tiktai jų sekimo laipsnis ir tvarka yra griežtai nustatoma. Toki kalba regis kaip mozaiko paveikslas ir Europėnas turi ilgą laiką pratintis kol prie jos pripranta. Šios grupės kalbos labai skiriasi viena nuo kitos, ir Sudanas, jų tėvynė, yra tikras Babilio bokštas.

Bet seniausi Afrikos gyventojai, regis, nebuvo nei šie juodukai. Pirm jų turėjo būti čionai mažiukai vyručiai, apie kuriuos jau Graikų istorikas Herodotus rašė, ir kuriuos vokietis Sveinfurt vėl surado. Mes vis dar vadiname juos jų senuoju Graikų vardu, būtent, Pigmejai. Jų kalba, nors labai mažai žinoma, regis giminiuojasi su augščiau minėtais Sudano Nigerių dialektais, bet gali būti kad kada nors seniaus jie turėjo visai savą šnektą. Kaip ten nebuvo, bet tų Pietų Afrikos Bušmenų (pigmejų) kalba yra beveik neiškalbama Europėno, nes turi perdaug čiauškėjimo. Šitie Bušmenai nėra taip jau maži, bet visgi nedidelio ūgio ir užsiima medžiokle ir žemdirbyste.

Tarpe visų šitų kalbų, kurios buvo vartojamos per tūkstančius metų, suprantama, yra įvairių susigiminiavimų. Kaip tautelės susimaišė krauju taip ir kalbos. Europėnų kolonizavimas ir ūgis prekybos santykių šitokį maišymą dar padidino, o Europėnų lodžiai net turtina Afrikonų kalbas. Ypatingai įdomi maišyta kalba yra Hotentotų, kuri turi Šiaurės Afrikos gramatiką, bet prisiėmė ir Bušmenų čiauškėjimą, kurį perdavė net į Bantu kalbas, ypatingai Kafirų šnektą.

Tas viskas yra labai įdomu kalbininkui ir jam Afrika teikia milžiniškų nerastų dar turtų, bet tolimų kraštų gyventojas vargiai supras jo studijas ir turi pasitenkinti straipsneliais ką šlada bei tada telpa laikraščiuose.

Kas ypatingai būtų įdomu paprastam žmogeliui tai pasirodymas literatūros atskleidžiančios mums vidinį Afrikonų proto gyvenimą. Regis, iš Afrikos nebūtų ko literatūros laukti. O vienok jos yra. Pavyzdžiu, seniausi žmonių literatūra — Egyptėnų — kilo tenai; ir net mūsų pačių abecėlė atėjo nuo Egyptėnų. Jau įstengiame įskaityti senus Libijos ir Meroito raštus. Taipgi įskaitome ir Nubijos kalbą. Abysinija taipgi turi savo senovės raštų kur randame senų krikščionijos žinių, kurios yra kitur dingę.

Keletas Afrikos tautų vartota Arabų raštą. Pavyzdžiu Svahiliai juo surašė savo tautos poemą, kurioje aprašo Mahometo kovą su imperatoriumi Herakliu, Mahometo mielaširdingumą, jo kelionę į dangų, ir tam panašiai. Krikščionių misionieriai nevienai Afrikos tautelei pagelbėjo įsitaisyti šiokią tokią literatūrą, ir jau keli metai kaip yra laikraščių įvairiais Afrikos dialektais. Bet pas liaudį yra didelis turtas įvairių dainų, patarlių, mislių ir pajuokimo eilių. Net Europėną vietomis tas užinteresuoja. Didžiumą tyrinėjimų veda vokiečiai, paskui anglai, francūzai ir amerikonai.

Vertė V.

o———o———o

KĄ JAUČIU...

Ką jaučiu ir širdyje žinau,
Neišreikšiu aš tau niekados.
Ką saldžiai nesenai sapnavau,
Jau to nieks iš manęs nežinos.
Mieg' naktinės gėlelės tyliai,
Kol saulutė joms šviečia karšta,
Kol jas žavi dienos spinduliai
O nakčia, kaip užmiega gamta,
Jos prasiskečia savo žiedus
Ir girdžiu, kaip man žydi širdis,
Kaip vėjalis pakįla ramus,
Kaip mane sužavėjo naktis...
Aš drebu... Mano baimės saldžios
Neišreikšiu aš tau paslapties,
Neišreikšiu aš tau niekados,
Ką jaučiu gilumoje širdies! —

— J. Naruševičius.

o———o———o

KALĖJIME

Pasakykite, rūščios kalėjimo sienos,
Kuomet vargas žmonijos visos pasibaigs?....
Kuomet ramios užmigs jau nuilsę blakstienos,
Kai kelionę pasaulinę žmogus užbaigs ...

Ar įvyks kuomet rūmai prakilnūs ant žemės,
Kurie jumis, kalėjimus, visur užstos,
Kurie kaups prakilnumo idėjas ant žemės
Ir ženklu bus laisvės-laisvužės šventos?...

— Vargo poeta.

Įvairūs Straipsniai

VOKIEČIŲ IR RUSŲ PROPAGANDA PRIEŠ LIETUVĄ.

(Čionai mes perspausdiname antrą straipsnį, įrodantį pradžią smarkios Amerikos laikraščiuose propagandos prieš Lietuvą. Pakol kas mes šitą propogandą randame tiktai New Yorko Worlde, kurio Liepos 19 d. laidoje mes vėl pritveriame tą pačią Clare Sheridan agituojančią iš Lietuvos atimti Klaipėdą, kaipo "vokiečių kultūrinį centrą netinkantį būti po įtakos pusiau-barbarų lietuvių"... Kam mes šitą straipsnį spausdiname? Tam, kad parodžius, kur mūsų priešai išlenda, ir tam, kad nurodžius mūsų silpną sias puses. Viena iš tų silpnųjų pusių, — dėja yra pačioje Lietuvos kadukų valdžioje, kuri ne sistengia įstatyti Amerikoje rūpestingo informacijų Biūro atsikirsti visiems atakams, kuriuos pirmiaus leido prieš Lietuvą lenkai, o dabar — vokiečiai ir rusai. Pakol kas bus sulaukta iš mūsų kadukinės valdžios, reikia mūsų organizacijoms atremti priešais Lietuvą šmeižtus ir mūsų vardo prieš amerikonus žeminimą. — "Vienybės" Redakcija).

Kaunas, Liepos 1. — (Taip rašo N. Y. Worldo korespondentė, Clare Sheridan): "Clare Sheridan in Lithuania" — 80,000 armija tarpe 2,000,000 liaudies tokioje valstijoje, kaip carų Rusija ją paliko — Kauno gyventojai panašūs į scenos vaidylas — Išvažiuodama iš Vokietijos į Lietuvą aš beveik laimingą buvau širdyje ir pilna gerų lūkesčių. Aš maniau, kad Lietuva — bus Rusija (ačiu Praamžiui, kad korespondentė apsivylė! Red.): juk ji ruska ir buvo ligi revoliucijai ištikus. Ypatingai aš sau vaizdinausi matyt malonias permainas. Aš neper daug mėgstu tvarkos ir disciplinos, ir reakcionizmo. Šiandien Prūsija yra vienintėlis Europoje taškas, kuriame pastoviai gyvenasi. Čia žmogus tikrai jauti, kad nepalies joki revoliucija, kad čia nebus komunizmo ar konfiskacijų žemės nuosavybių nors ir potam kaip tas kitur atsitiko!

Yra vienas faktas, kuris beveik jau nei nebedomėja. Klaipėda buvo taip tikrai Vokietijoje, kad jokio skirtumo nesimatė. Tai būna ligi žmogus, važiuodamas į Kauną, pereini senąjį Rusijos carų rubežių ir pradedi daryti palyginimus. Staigu pamatai basus kaimiečius, griūvančius namus, pilnus purvynių kelius; tūli žmonės gyvena net kalnų olose pridengę stogus durpėmis. Tai buvo carų politika laikyti šitas gubernijas tamsybėje, idant tautinis susipratimas nesukiltų. Tiktai iš didžiosios Rusijos pavelyta buvo kilti kultūrai.

Lietuva šiandien yra tokia, kaip ją carų Rusija paliko, tiktai keletas žingsnių priekin pažingėta. Valstybė išsikuštėjo begalinėse pastangose išsilaikyti kaipo valstybė ir užlaikyti armiją pervirš savo išsigalėjimo. Turėdama 2,000,000 liaudies ji užlaiko 80,000 armijos ir 37 generolus.

Jaunos valstybės yra kaip ir jauni vaikai: jų pirmutinė mintis žaisti į "kareivybę." Senovės rusų laikuose daugelis žmonių buvo Kauno net negirdėję, — tai buvo tiesiog mažiukas guberninis kareivių sargybos miestelis. Šiandien jis yra valstybės sostinė.

Per prastai grįstas, apirusias gatves aš vykau hotelin, valdžios užlaikoman, kur kiekvieras buvo taip nemandagus kaip tik galima, gerai žinodami, kad skundai prieš valdžios tarnus nieko negaliuos. Ant nelaimės kai-kurie tarnų buvo buvę Amerikoje. Pusė civilizacijos yra blogiau negu jokios. Gabesni yra prastuoliai ir nemoksliai, negu tie, kurie turi prie apšvietimo pretensijas.

Priesienio liokajus hotely Kaune, prašomas ką nors padaryti, kiekvieną sykį atsako: — "neturiu laiko." Jis nuduoda labiau užimtu apie nieką, negu liokajus darbščiausio hotelio New Yorke. Restorane liokajus, padavinėdamas valgius, rūko cigaretą. Aš paprašiau šilto vandens rankom nusimazgoti, ir man mergaitė atnešė truputį kavos puodely. Aš paprašiau maudyklės ir už tą iš manęs pareikalavo $1.00. Tarpe 247,000 gyventojų Kaune yra tik septynios maudyklės, ir tai trys jų priklauso Amerikos konsulatui.

Išskyrus armiją, Kauno liaudis susideda veik iš vienų žydų. Caro laikuose Rusijoje buvo pavelyta žydams apsisėsti keliuose nepaliečiamuose vidurkiuose, ir vienų tų vidurkių yra Kaunas. Žydų skaitlius kasdieną didėja, nes daugelis jų čionai plūsta iš Sovietų Rusijos, kur nujaučia ateinančią aulrą reakcijos prieš žydus.

Savo būdu šitie žydai nėra panašūs į kitus visur matomus žydus, išskyrus bent tuos, ką matome scenoje arba juokų laikraščiuose. Jie gyvena senovybiškai, sukrypusiuose namuose ir kemšasi kvailose medinėse pašiūrėse kiemo užpakaliais. Už niesto didžiųjų gatvių riogso kupetos sutursusių, sukrypusių, purvinų liūgynų ir bakužių, kuriose gyvena "šeilokai" (tai kalba apie žydus, gyvenančius iš skolinimų ir procentų. Red.). Vyriausi gatvė apsodinta lieponis, su eile krautuvėlių, kaip ik viena antrai panašių, kuriose be tvarkos išdėstyta žvakės, nuilas, jupų medžiaga ir oranžiai. Rodos kad tenai nėra neienktynių išskyrus užstatų šapas (pawn-brokers). Viename lange mačiau sobolio kailiuką ir stebėjaus, ar kas nors į jį pasižiūri ir užeina nusipirkti.

Aš atvykau kaip tik tą dieną, kaip buvo įvesdinimas naujas ir jau antrasis prezidentas, kuris tik ką buvo išrinktas keturių balsų didžiuma. Miestas buvo pilnas kareivių ir muzikos. Pėstininkai dėvėjo vokiečių apkasų šalmukus. Raiteliai turėjo jėtis su švytuojančiais kutosais. Bet visų vaizdžiausi buvo trijų savaičių senumo uniformuota policija! Jų rūbai šviesiai melsvi, kaip anglų oro sargybos uniforma ir tokio pat melsvumo pietų kraštų šalmukai! Paskalai sako, kad jie buvę pirkti Čekoslovakijoje! Policija buvo labai įsisvarbinusi, labai nusidailinusi ir labai rūpestingai vieni antriems saliutavosi.

Tiktai oras buvo veik šaltas, — po teisybei, kaip man pasakojo, tikra vasara retai Kaune ir apsilankanti, o žiemos esą ilgos ir labai šaltos. Aš vis stebėjausi apie šituos pietų kraštų šalmukus! Bet valstybė labai didžiuojasi savo įrėdytais tarnais ir visur jausti militarė atmosfera.

Kaunas tebėra po karo teisėmis ir Lietuva yra "karo padėty" nuo to laiko. kaipo valstybė įsikūrė. Tiltai yra apsaugomi, bet del šito nereikia manyti, kad aktivus karas tuoj prasidės. Tam yra saugomi tiltai, kadangi tiltai yra labai brangūs, ir jeigu kas nors tiltui atsitiktų, tai niekas nemokėtų jų pataisyti (išskyrus, žinoma, vokiečius ir rusus, kaip tas korespondentei guli prie širdies! — Red.)

mu dolarių. Išlėto ir kruščiai ji surinko beveik geroką tautos dolarių iždą. Kiekvienas dolaris įėjęs į tautos banką, jau niekuomet daugiau neišeis. Užpakaly tų dolarių ji leidžia poperiaus pinigus, vadinamus litais, ir valstybės pinigai šiandien yra pastovūs. Del šitokio karštligingo dolarių rinkimo galima būtų manyti, kad galės įvykti pačių litų atpigimas (prasta finansų žinovė, yra ta Clare Sheridan! Litų atpigimas galės įvykti tiktai atsitikus dolarių kritimui. Red.) Dešimts litų vaidina vieną dolarį. Daugybė šitų dolarių Lietuvon pareina per Amerikos lietuvius. Po teisybei visa valstybė yra palaikoma veik tų žmonių, kurie iškeliavę kitur. Keletas jų sugrįžta su savo lizdu, kaip va vienas ypatingas atsitikimas buvo, kuris buvo susitaupęs $15,000 ir pasidėjęs bankan. Metus vėliau, kuomet jisai išsiėmė savo kapitalą ūkio pirkimui, jis buvo paslaptingai su sitraukęs į $700. Valdžia nėra kvaila pasirinkime metodų, kaip save išlaikyti.

Vienu tarpu Kaunas buvo visai sujungtas su išlaukiniu pasauliu per oro keleivių kelią nuo Paryžiaus, Berlino į Maskvą. Tais laikais žmogus galėjai per vieną valandą pasiekti Karaliaučių, kaip man linksmai papasakojo vienas amerikonas. Šiandien gi traukiniu ima devynias valandas, ir oro kelias nuo Kauno buvo pamainytas Klaipėda, kaipo išlipimo stočia; priežastis buvusi septyni nelaimingi atsitikimai, iš kurių šeši nutiko kaip tik Kaune, delei nepaprasto laukų šiurkštumo. Užklausus, kodel laukai nėra lyginami (80,000 armija, neturėdama ko veikti, galima būtų prie to darbo pristatyti) valdžia atsako labai neatbojai, kad girdi, jeigu lekiojimo laukai yra gana geri lietuvių eroplanams, tai kodel jie negali būti geri vokiečių?

Žmonės kurie pagyveno Kaune keletą metų, man pasakojo, kad tūli sąlygų pagerinimai išlėto jau matosi. Gali būt tokio žingsnio pagerinimai yra matomi ir Sovietų Rusijoje arba ir Angoroj. Bet kuomet lietuviai kalba apie Karaliaučių, kaipo žemlapy tašką, kuris jiems turi prigulėti, tai žmogus ieškai juoko žymės kalbėtojo veide. (Kalbos apie Karaliaučių yra paleista meškerė iš vokiečių, francų ir lenkų, kiekvienų su savotiškais tikslais. Todel "Worldo" korespondentė, ar sužiniai ar per neišmanymą tos meškerės įsikibo. Red.)

Karaliaučius! Tai branduolys prūsiškųjų įstatymų, tvarkos ir reakcionizmo. Žinant tą kaip aš žinau, aš tik vaidinuosi sau kaip jį lietuviai valdytų. Jie taipgi savinasi Vilnių nuo lenkų, bet del paties Vilniaus gerovės, ar jisai bus po lenkų ar po lietuvių jurisdikcija, mažą darys skirtumą. Bet jau Klaipėdai būti po lietuvių, vietoj po prūsų jurisdikcija, yra visai kitas dalykas. Ir vienok tai šitoms žemesnėms civilizacijos formoms (lenkų ir lietuvių) tapo pavesta Vokietija per nuginklavimą ir ekonominį jos sugriovimą.

Tai šitiek insinuacijų prieš Lietuvą yra antrą sykį pabėrusi "Worldo" korespondentė, Clare Sheridan. Trūko jai tik sušukti prie šito savo antro vokiečių ir rusų propagandos gabalo: "Hoch fuer Kaiser!" ir "Da zdravstvujet edina Rossia!"

Well — mes matome, kur "pinigai šneka" ir matysime, ar mūsų Atstovybė Washingtone taip nuoširdžiai šitą nutylės, kaip nutylėjo dvejų metų lenkų propagandą prieš Lietuvą...

LAIŠKAI IŠ "ROJAUS"

Tomskas, Rusija
Gegužio 25 d.

Mieliausis Broleli: —

Tavo laišką ir 45 dolarius Amerikos pinigais gavau Balandžio 28. Ačiu ir dėkui už taip didę pagalbą. Turėjau važiuoti į Nikolajevską mainyti ir gavau 5175 naujųjų rublių. Dabar suprantu vertybę Amerikos pinigų.

Mamytė šįmet yra labai silpna, tankiai sirginėja gulėdama po 3—4 dienas. Skundžiasi galvos skaudėjimu ir krūtinės sunkumu. Man labai rūpi, kad ji Siberijoj nenumirtų. Laukiai ji tos valandos, kada galėsime grįžti į savo numylėtą tėvynę. Tankiai verkia delei išsiilgimo savo krašto, bet nelaimė: aš savo šeimynai gavau pasą, o mamytei nedavė ir pareikalavo gimimo metrikų, kuriuos iki gausiu iš Lietuvos, tai praeis daug laiko.

Gyvename labai skurdžiai, ilgai dirbame ir labai mažai uždirbam, pusiau badaujame ir pusnuogiaujame. Už menkus marškinius reikia dirbti 4 dienas. Už tavo pinigus nusipirkome reikalingiausius drabužius. Rugsėjo mėnesį bene jau iškeliausime Lietuvon, ir — mieliausis broleli — padėk mums sugryžti į Tėvynę!

Tavo brolis Juozas

Birželio 1 d.

Broleli: —

Mes savieji nutarėme mamytę vežtis be paso, jeigu tojo iki iškeliavimo negautumėm. Pasiuto Rusų valdžios, kad taip kėblina iškeliavimą. Iki Lietuvos sienos vienas bilietas kainuoja 40 rublių ir 50 kapeikų auksu, ir mums reikia ant 7 bilietų 263 rublius auksu. Broleli, kad tu padėtum mums sugrįžti tėvynėn...

Mūsų "geroji" valdžia atima nuo žmonių paskutinį daiktelį mokesčiams. Vienų nepabaigei mokėti, tai jau nauji užkrauti, ir jeigu vakar nesumokėjai 20,000,000 rublių mokesčių, tai ant rytojaus jau 25 nuošimčiai baudos. Gyventojai slėpia ką gali paslėpti; kiti nesistengia nieko turėti — laikyti, tai esti spakaini su mokesčiais. Tokia tvarka užmuša žmogaus visokią energiją bent ką ir del savęs pasitiekti. Net už pynimą vyžų iš karklų žievių reikia patentas mokėti. Matote, vyžas pinti yra didelis-pelningas amatas, kaip kokio inžinieriaus!... Žmonės dūlinėja, kaip pusiau gyvi lavonai ir dejuoja buvusių laiku prie caro, kada turėjo savo turtelį, buvo pavalgę ir apsirėdę, visi lenktyniavo darbuose. Caras buvo despotas, bet žmonės buvo sotūs, apsirėdę ir patenkinti, — nors ne visi. Bet dabar tai tikras pragaras ir dar randasi tokių pusgalvių, kurie giria dabartinę Rusijos tvarką, meluodami, būk tai "darbininkiška valdžia" ir labai gera; kurie taip skelbia, tai, mano manymu, yra siurbėlės, kurie siurbia žmonių kraują ir jiems yra gera — "rojus."

Kainos pas mus šitokios:
Pūdas ruginių miltų 30,000,000 rublių.

Aršinas kartuno 19,000,000.
Karvė — 6—9,000,000.
Arklys 1,000,000,000.
Kapeika auksu 1,000,000.
Lietuvos litas 15,000,000.

Darbininkas per dieną ant geležkelio, kur moka didžiausią algą, gauna 10,000,000 rublių. Tai gyvenk, kad išmanai.

Juozas.

Nuo Red. — Patariame savo kaimynkei "Laisvei" perspausdinti šį laišką.

Mano Autobiografija

Rašo Justinas Kvedarėlis

(Tąsa)

Švogeris pasirodė gana malonus žmogus ir labai gražiai sutikom gyventi.. Pakilus rusų su japonais karui ir Balandžio 24 d. 1904 m. atidavus lietuviams spaudą, pasidarė didesnė laisvė; jau knygų gaudavom užtektinai, tai šventomis dienomis sesuo skaitydavo, o mes klausydavom. Aš užsiėmiau perrašinėjimu dainų ir eilių, kurias be galo mylėjau ir kurias rasdavau laikraščiuose ar kituose spausdiniuose. Žiemos laiku vakarais, atėjęs iš darbo, kada kiti jau visi miegojo, aš gi sėdėdamas prie stalelio ir iš visų pusių apdangstęs poperiais mažą lempelę, rašiau norėdamas susirinkti sau mylimų dainų ir eilių ir pramokti geriaus rašyti. Tokiu būdu prisirašiau dvi knygas, kuriose tilpo 190 dainų. Sykiu vis norėjau išmokti rašyti, bet visgi gerai neišmokau, turbūt delto, kad nesupratau rašto taisyklių ir nebuvo, kas gerai parodo ir išaiškina; delto ir šiandien teberašau tokiu pat mišiniu; mano ranka turbūt yra per sunki ir rašymui netinkanti.

Baigiant metus, dvaro užveizda klausė manęs, ar aš būsiu ant kitų metų, bet aš atsakiau, kad nebenoriu būti kumečiu, bet noriu mokintis amato. Motiną paliksiu pas švogerį, ir aš eisiu mūrininku. Bet kai jis ponui apie tai pasakė, tai ponas liepęs jam pasakyti man, kad aš apsimislyčiau, nes man esą jau paskutiniai metai, ir kitais metais turėsiu eiti tarnauti kariumenėn. Jei šiuos metus aš dar būsiąs, tai jis laikysiąs mano motiną savo dvare tolei kolei aš sugryšiąs iš kariumenės. Bet jei jau šituos metus nebebūsiąs, tai galįs daryti ką norįs. Aš tuomet pasikalbėjau su savo švogeriu Stakuliu, ir jisai pasisakė, kad jam motina reikalinga, todel jis mielai ją pas save laikysiąs. Jisai nusinuomojo triobelę Tindžiulių kaime ir pabaigus man čionai metus, abudu tenai persikėlėm gyventi.

Bet baigdamas metus, gavau ligą — vėjo užpūtį arba ramatą vadinamą: pirmiau pusiaujun, paskui kojon ir turėjau daugiau dviejų mėnesių gydytis ir vaikščioti su lazda be darbo. Paskiaus pasveikęs pristojau mokintis mūrininku prie to paties mūrininko, prie katro mokinosi mano švogeris, Petras Stakulis.

Tai buvo 1905 metai, kada buvo rusų su japonais karas, ir visoje Rusų valstybėje ėjo revoiucinis judėjimas. Tuomet visi dvarai dirbo tiktai tuos darbus, katrie būtinai buvo reikalingi, o naujo nieko nemanė ir pradėti. Todel ir mūsų darbai ėjo palengvėlio, ir prasidedant šalčiams visai sustojo, ir aš palikau be darbo, be pinigų, ir žinoma, be duonos. Ir kad pirmą dieną Lapkričio mane priėmė į kariumenę, bet paliko namie iki kalėdų, — nes del revoliucijos nevaikščiojo gerai traukiniai ir negalėjo vežti, — tai visą tą laiką ir turėjau vaikščioti be darbo, nes apie gavimą darbo tuo laiku nebuvo nė kalbos.

Lietuvoje taipgi ėjo perversmas; niekas Rusų nebebijojo; visur išvarinėjo ir išmėtė iš raštinių Rusus raštininkus, mokytojus ir caro pa veikslus. Taipgi uždarinėjo valdiškas degtinės krautuves. Aš gi tiktai vaikščiojau nuo vieno inteligento pas kitą, ir prisikimšęs visokių knygučių ir atsišaukimų kišenėse, vaikščiojau nešiodamas ir dalindamas tarp žmonių ir visus raginau skaityti. Pats taipgi neperleidžiau nei vieno neperskaitęs.

Vėliaus kilo reakcija ir buvo privaryta pilna Lietuva Rusų kareivių, katrie atiminėjo ginklus, areštavo ir šaudė įtariamus žmones. Man taipgi gal būtų nemažai kliuvę, bet kaip tik tam laike man jau reikėjo važiuot į kariumenę, ir palikęs motiną pas švogerį išvažiavau į kareiviją.

Vėliaus gaudavau iš draugų laiškus, kur rašydavo, jogei Rusai baisiai teriojo Lietuvą, visur grąžindami senąją tvarką. Niekuo nekaltus, tiktai kiek įtariamus žmones gaudė, bizūnais kapojo ir šaudė be teismo; o nesugaudami žmonių, šaudė arba degino namus, taipgi plėšė turtus ir gėdino moteris...

Skyrius II.

Tarnavimas Rusų Kariumenėje.

Nuvažiavus man apskrities miestan Ežerėnuose, paskyrė mane už Kaukazo, miestan Karso, 154 Derbentskan pulkan. Kelionė buvo tolima ir gana varginga, nes daugiau mėnesio važiavom vežė mumis prekiniu traukiniu ir ant stočių ilgai turėdavom stovėti ir laukti kol vežš toliau.

Odesos mieste mus išlaikė 18 dienų, nes Kaukaze buvo dar didesni sumišimai ir vietomis geležkeliai suardyti, tai ir negalėjo vežti; taipgi visur saugojo, kad naujokai negautų jokių žinių ir neprisidėtų prie sukilėlių. Taigi ir Odesoje būnant nelaikė ant vietos, bet nuolat kilnojo iš vienos pusės miesto į kitą, ir kiekvienoje vietoje pereinamose kareivinėse radome didžiausio nešvarumo; o apie patogumą valgio negalėjo būti nė kalbos; taipgi visokio brudo ir utėlių buvo netiktai baltiniuose, bet ir batų auluose.

Paskiau susodino mus į garlaivį ir vežė juodosiom jūrom iki Novoroseisko. Važiavom dvi paras, buvome kiek sustoję Sevastopoly ir kituose prie krašto esančiuose miestuose. Iš Novoroseisko važiavom per šiuos miestus: Ekaterinodarą, Armenirą, Vladikaukazą, Derbentą, Baku, Tiflizą, Alenksandropolį ir ant galo pasiekėm Karsą.

Važiuodami per nekuriuos miestus, kaip tai Batumą ir Tiflizą, matėme pavasarį ir gana buvo šilta; daugumas naujokų beveik visus pardavė drabužius ir paliko vienais marškiniais; bet atvažiavus į miestą Karsą, radom daug sniego ir didelius šalčius; taigi tie, kurie buvo pardavę drabužius, turėjo pašokinėti. Tai buvo Vasario 2 d. 1906 m.

Dabar tiktai pradėjau pažinti, kas tai yra vargas ant svieto, kai pasimaišiau tarp didelių kalnų. Žmonės visi juodi, jų kalba negirdėtai baisi ir drūta. Rusai nors ir būtų malonesni, bet taipgi mano priešai, katrie per prievartą čionai mane atvarė. Nėra čionai nei sodnų nei medžių, vien tiktai uolos samanom apaugę. Nėra čionai katalikų bažnyčios nei kunigo, nei kas nors mano kalbą suprastų. Jeigu radau kurį lietuvį kareivį, tai skaičiau už geriausį draugą ar giminaitį.

Iš pat mažų dienų skaičiau visokias knygas ir buvau perskaitęs nemažai kaip dvasiškų taip ir vadinamų "bedieviškų;" bet aš visuomet mokėjau atskirti kas gera ir kas negera. Taipgi nesekiau nei tų draugų, kurie kariumenėje daugiau siai ieško tokių draugų, katrie vaikščioja piktais keliais. Nesant kitokių raštų, nusipirkau seno ir naujo įstatymo šventąjį raštą, kurį vien čia ir turėjau pasiskaityti ir turėjau kaip kokį sau didžiausį draugą.

Tarp mūsų kareivių buvo visokių tautų žmonių: Lietuviai, Rusai, Baltgudžiai, Latviai, Estai, Lenkai, Gruzinai, Armėnai, Totoriai, Osetinai, Kalmukai ir Žydai.

Neskaitant Rusų, visi jautėmės pavergti ir reiškėm palankumo vieni kitiems, išskyrus vienus Lenkus, kurie per savo prigimtą kvailumą viešai visus vadino "panie", o už akių vadino "šunies krauju" visus, kas tik ne lenkas; užtai jie netiktai nuo Rusų, bet ir nuo visų labiaus už kitus buvo paniekinti ir net neapkenčiami.

Mums drabužiai buvo išduoti visi suplyšę nuo senų kareivių, katrie jau tiems nebetiko nešioti; bet visus turėjom gražiai sulopyti.

Kareivinėje buvo viename kampe pataisyta altorius del maldos, bet kai suvarydavo visus tan kampan mokintis dainuoti ir kai pradėdavo traukti bjauriausias dainas prieš pat altorių, tai man rodėsi, kaip čia ir perkūnas netrenkia... nesuardo to namo!

(Toliaus Bus)

BIRŽELIO VAKARAS

Štai lakštingėlė čiulba linksmutė,
Berže kukuoja raiba gegutė;
Lakštingalėlės balsas jausmingas,
O gegutėlės aidas griaudingas!
Štai už kalnelio slepias saulelė,
Už valandėlės ateis naktelė;
Švelnus vėjalis ir tas nutilo,
Ant lygaus lauko rūkelis kilo.
Štai balandėlis girioj burkuoja,
Šile paukšteliai dar vįs dainuoja;
Iš laukų grįžta štai artojėliai
Namo roliuoja jau piemenėliai.
Malonus vaizdas širdį užgauna,
Žiaurių karionių mintis išrauna.
Štai jau užgeso skaisti saulelė,
Lankoj žaliojoj krinta raselė.
Mėnuo skaistutis vos patekėjo,
Rasos karieliai tuoj sužibėjo;
Ramiai užmiega visi paukšteliai,
Nutįla puikūs jųjų balseliai.
Viena po kitai žvaigždės sumirga, —
O kaip slaptingai dausose žvilga!
Gražios birželio dienos, naktelės,
Visur jausmingos girdis dainelės!

Gerkonis — **J. Gogelis.**

SVAJONĖ

Gal gėlynai man laimužę
Pažadėjo,
Gal rūtelės, gal radastos
Pamylėjo?
Aš lankyti jas kasdieną
Vaikštinėjų.
Ir gėlelių puikius žiedus
Žiūrinėju.
Jos man kalba saldžią kalbą
Slėpiningą,
Jos man teikia įkvėpimą
Stebūklingą:
Teikia noro jos gyventi
Ir kentėti,
Ir klajoti, ir svajoti
Ir mylėti...

— **Pr. Jonaitis.**

TARKA

SAPNAS APIE KIAULĘ SU RAGAIS.

Aną vakarą, gerokai pasivalgęs šutintų bulvių su rūgštum pienu, nuėjau į priekinį ruimą ir sau parankiai atsisėdęs, pradėjau peržiūrinėti visus lietuviškus laikraščius. Pas mane ateina visa galybė laikraščių, nes keletą imu aš pats, o kitus užsirašo mano įnamiai, kurių turiu net kefuris. Taigi mano namuose yra lyg koki skaitykla. Dažnai net mano senė aprėkia: "Visi kampai primėtyta tų popcrių, nors su šakėm mėžk!"

Taigi aš, tingėdamas tokiame karšty eiti laukan, varčiau visus laikraščius. Nežinau, kiek aš ten jų prisiskaičiau, ir nežinau kaip ilgai dar būčiau skaitęs, jeigu mano priekiniame ruime nebūtų pradėję vaidintis... Su sykiu pamačiau, kad pianas iškilo net iki lubų! Man net akys pažaliavo iš baimės, — nei rėkt, nei bėgt. Noriu rėkt, bet mano gerklėje tik kas-žin kas garmaliuoja ir tiek... Kambarys visas aptemo, o pianas ne tik kad nuo lubų nenusileidžia, bet dar lyg kabaldžiuodamas palube į mane slinksta ir lyg tyčiodamas sako: "Tai kad krisiu dabar ant tavęs!"

Negana to, kedės ėmė šokinėti aplink stalą ir dar ką tokio, ogi lenkišką "krakoviaką." Ir dar negana to... iš kampo kur stovėjo pianas pamačiau išlenda kokis tai gyvas daiktas: ne tai višta, ne tai šuva, ir eina prie manęs artyn... Noriu pakilt, mano užpakalis — lyg prikaltas prie sofos. O šmėkla eina, eina, eina... gi pamačiau, kad kiaulė ir dar su ragais! Aš sau prisiminiau: tai matai vis būdavo žmonės sako: kad kiaulė ragus turėtų, tai visą svietą išbadytų. O čia štai matau kaip tik kiaulę su ragais...

Kriu, kriu, kriu! — eidama į vidurį kambario ir pradėjusi aplink save suktis ėmė kriuksėti ta baisi viešnia. Man net širpuliai nukratė, kad aš per jos kriuksėjimus išgirdau stačiai žmogiškus žodžius:

— Aš esu Katalikų Federacija.. Aš esu Federacijos sekretorius... Aš pastatysiu Lietuvos Vyriausybei ultimatumą... kriu, kriu, kriu...

— Us, kad tave devynios, iš mano kambario! — aš surikau ne savu balsu vos liežuvį apversdamas.

— Kai Lietuvos valdžia buvo silpna, tai ir akys valdžios buvo silpnos... kriu, kriu, kriu... ir negalėjo manęs prileisti prie valstybės lovio... kriu, kriu, kriu... Dabar — tautos valiai geriau paaiškėjus, tikimąsi, kad ir valdžia nebebijos pažiūrėti į faktus, kad ji panorės mūsų Federaciją pripažinti ir čia Amerikoje ja labiau pasiremti... kriu, kriu, kriu... Amerikos katalikai turi dar ir savo minčių ir pageidavimų... kriu, kriu, kriu.... Jiems visuomet keista atrodė, kodel Kaune užsienio reikalu ministerio arba finansų ministerio pašonėje turi būti žmonės, kurie gūdriai trukdytų mūsų pageidavimus... kriu, kriu, kriu.. arba kodel Washingtono atstovybėje sėdi žmogus, tarsi tik tam pasodintas, kad trukdžius atstovo darbą... kriu, kriu, kriu... Šalin juos visus iš Kauno, iš Washingtono, nes mano veislė irgi yra didelė ir mano papų nebeužtenka!... kriu, kriu, kriu... (Po šito klyksnio kiaulė su ragais ėmė po kambarį zylioti ir stiebtis ant paskutinių kojų. Man gyvastis nuėjo į pačius kulnus, bet negalėjau pajudėti!).

— Suprantama, kad iki šiol visi tie netikslūs žygiai buvo daryti spaudžiant laisvamaniam ir socialistams, kurių plaukai ant galvos šiaušėsi iš baimės, matant katalikų stiprėjimą... kriu, kriu, kriu... Bet Lietuvos labas reikalauja, bent nuo šio laiko aiškesnės politikos... kriu, kriu, kriu... Tegul bus neliečiama saldus miegas mūsų atstovo, tegul bus palikta prie valdžios lovio visi, kurių tik pavardės baigiasi ant "ski" ir "vič!"... kriu, kriu, kriu.

— O jeigu Lietuvos valdžia... kriu, kriu, kriu... nenorės paklausyti, mano pilvo teisingų reikalavimų ir jeigu mano visos gimines paršų ir Paršaičių nenorės nuo mano papų atitraukti ir prie valstybės lovio prileisti, tai... kriu, kriu, kriu... mes pastatom Lietuvos Vyriausybei sekantį ultimatumą — **aš, kuri esu lietuvių katalikinė išeivija, padarysiu savo išvadas apie Lietuvos vyriausybės gūdrumą ir teisingumą!!!** Ir dursiu su ragais Lietuvos vyriausybę... kriu kriu, kriu!!!!!!!

Čia kiaulė su ragais ėmė sukti tokį kvaitulį, kad visas kėdės išvartė, stalas net į mane atsisviedė, karpetai skutais lėkė į visas pusis nuo kiaulės

Aš vėl ėmiau rėkt ir šaukt visus šventuosius, kokius tik tuom sykiu prisiminiau... Su sykiu išgirdau balsą mano bobelkos, kuri staigu šalia manęs atsirado ir purtė mane už abie pečių nusitvėrusi:

— Ko tu čia, Baltrau, taip myki ir daužaisi? Kelkis! Mat senis stuboje užsimanė miegoti... Eik laukan ir išsiblaivysi...

Aš nubudau... Apsišluosčiau šaltą prakaitą nuo kaktos, apsidairiau po kambarį — viskas savo vietoje... pianas tebėra kur stovėjęs, stalas ir kedės viskas tvarkoje... Kiaulės su ragais — kaip nebūta!...

Tai mano miegota! ačiu tau Pondziau... Ištikro miegota, tik tai ties mano kojomis ant grindžių nukritęs "Darbininko" 77 nr., kuriame tilpęs tas baisus Katalikų Federacijos ultimatumas nuo p. Krušinsko į Lietuvos Vyriausybę.

— Na, jeigu dar taip, tai Dievo malonė... — aš sau murmėjau. — Šita kiaulė su ragais dar nėra taip baisi...

Šlubas Dėdė.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Kaipo balai atatinkamas ir kartus tonikas — imk

Severa's

Balzol

(pirmiaus Gyvasties Balzamas).

Rekomenduojamas

virškinimui, iprastai užkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekoriaus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

"TARKOS" VIRVEGRAMAI

(Mūsų Avantūra)

Valparaiso. — Paėjo liūdnas paskalas, jogei garsus Valparaiso "universitetas" būsiąs kietai uždarytas. Keletas šimtų studentų, tų tarpe apie 70 ir lietuvių, netenka bulvių skutimo darbo. New Yorko biržoje tuoj pašoko šėrai National Bulvių Skutimo Mašinų Co.

Eks-Valparaisietis

Amerika — United States. — Dar du lietuvių laikraščiai įvedė Moterų Skyrius. Kiti įvedė patylomis, bet "Draugas" tai triukšmingai įkalė šalia Moterų Skyriaus baslį, su prikaltu parašu: "Toliau bulvių šutinimo mokslo — eiti uždrausta!" Be to "Draugas" pirmiausiu reikalu moterims tame skyriuje įsakė — eiti kasdien išklausyti mišių šventų.

Davatkėlė.

Clevelandas. — Kuomet kiti laikraščiai vis rūpinasi įvesti kokius naujus "skyrius," tai jais neapsileido ir "Dirva." Ji įvedė anglišką skyrių. Mat sakoma, lietuviai labai nesparčiai amerikonizuojasi, be to lietuviai daugiau turi pinigų už amerikonus ištautinimo reikalams, todel šitas sumanymas labai bus maloniai pasveikintas... amerikonų.

Su-Yankis

Okeanas. — (Mūsų Radio). — Gerb. kandidatas į Lietuvos karalių, Juozas Gabrys-Paršaitis, jau baigia plaukti (ne nuogas, bet ant laivo) į Lietuvos pakraščius, į Garliavos uostą. Pasikalbėjime su "Tarkos" zaunium, Jo Ekscelencija pasiskundė amerikiečių šykštumu, nes ligšiolei, nežiūrint visų klerikališkų laikraščių bugnijimais, jisai vos pusantro šėro tepardavęs nupirkimui nuo Lietuvos Klaipėdos.

"Tarkos" Zaunius

Už Tvoros (geležinės). — Dras Kaškaitis, persekiojamas šios buržuazinės valdžios už moterų ir mergaičių operavimą, pamatė, jogei su geležinėmis replėmis toliaus menkai bus begalima dailiąją lytį prisimasinti. Todel dabar pradėjo rašyti poeziją, sekamai:

Duok ranką, eikš, mergyte,
Skubėkime greičiau:
Nudžiugo man širdytė,
Tave kai pamačiau...
Šauni bus mums kelionė
Ir kova atvangi,
Tikslinga bus karionė —
Kilna, bendra, rangi.

Iclius.

HIMNAS Į LIETUVOS LITĄ

(Kun. Vailokaičio apvaldytą)

Kas litą, kas plytą,
Kas nosį švariai nuvalytą —
Tėvynei pagražint atneškim,

Valykim, statykim!
Iš grįčių galvijus išgykim!
Jų riebų mėšlą dirvos išvežkim!

Juk bočiai — galvočiai
Ir dirbo ir valgė -- lig sočiai,
O nudien mes mokam gražiai
tik kalbėti...

Kas stojos, jau stojos,
Bet kamgi mėšlyne dar kojos,
O lūpose — žodžiai senai nudėvėti?!

Nerūgkim, nepūkim,
Ir veltui, kaip šmėklos, nedūkim
Bet grįčią ir širdį gražiai
išvalykim...

Svajonė, kaip saulė,
Papuoškim sau kietą makaulę
Ir dvokiančio raugo savy nepalikim...

— Liet. Ukininkas

NORS JOVALAS, BET KATALIKIŠKAS.

Pil. J. Kazlauskienė pridavė "Tarkos" klebonijon sekantį plakatą, kuris buvo platinamas vienos mūsų lietuviškų draugijų, kurios netiki į lietuviškas spaustuves, — mat jos yra "bedieviškos," — bet atsispausdino pas kokį lenką, kuris mat katalikas, ar pas kokį žydelį, kuris už dolarį gali pasižadėti nors į. popežių pavirsti. (Draugijos vardą "Tarkos" klebonas liepė neminėti).

Plakatas skamba sekančiai:

"23 metinis didielis pienikas draugistes jsz.... Acibus pienikas Jiulaiaus arba lepos... at Queens County parko... Maluonekite Draugai jr drauges Acilankity ant Szito mineto pieniko, busite us ganedinty parkas labai puikus Sale pirmos klasos Muzykantay grais Letuviszkus jr Angelskus Szokius Parkas acidaris nok 1 Dziegoriaus po pietu trauksiss Liki 12 dzegoriaus nakties... Usz Praszuo Kamitetas."

UŽDAVINYS NR. 18

M—T—K
—T—M—
T—M—T
—M—T—
K—T—M

Kaip matote viršuj šitą ketur kampį iš 25-kių langučių (galite taip paišeliu ir padaryt 25-kių langučių keturkampį); nekurie langučiai jau išpildyti su reikalingomis raidėmis, o į tuščiųjų vietą reikia sudėstyti šias trūkstančias raides: — AAAA EEEE IIII, ir išdėstyti taip, kad išeitų penki žodžiai, kuriuos skaitant bile iš kurios pusės, t. y. iš dešinės į kaimę, į kairę ir atgal, ir nuo viršaus žemyn ir iš apačios augštyn, vis išeitų tie patys žodžiai.

J. Bubelis.

Išrišimas uždavinio 14

(Žr. "Vienybės" nr. 55). — Darinkus trūkstančias raides prie pirmutinių paduotųjų raidžių susidaro eilė sekamos gerai žinomos lietuvių giesmės: **"Lietuva Tėvynė mūsų tu didvyrių žemė."**

Gerai išrišo šitą uždavinį: S. Kreivėnis iš Boston, Mass.; B. Vosylius iš Edwardsville, Pa.; J. Bubelis iš Brooklyn, N. Y.; M. Vilktrakienė iš Chicago, Ill.

Juokis, kad ir nenori.

Kas paiso drausmių!

Jūrininkas užsivedė poniutę ant laivo ir aprodė visas laivo įdomiausias vietas. Ačiuodama jam poniutė prie atsisveikinimo kalbėjo:

— O kaip man gaila, kad jūsų laivo taisyklės draudžia duoti dovanėlę. Aš mielai duočiau...

— Tai, poniutyte, — atsakė jūrininkas, — juk ir obuoliai buvo rojaus darže uždrausti.

Neinformavo iš anksto.

Motina: Jonai, nusiprausk burną!

Jonas: — Tik ką nusiprausiau.

Motina: — Nusiprausei, o žiūrėk kiek purvų už ausų ir visas kaklas suodinas!

Jonas: — Mama, tu man niekuomet nesakei, kad ausys ir kaklas priguli prie mano burnos.

Tel. G'p't. 4606

The Rose Bud Flower Shop

GYVŲ IR DIRETINIŲ GĖLIŲ YPATINGA DOMĖ DEL VESELJŲ IR PAGRABŲ. KAINOS PIGESNĖS NEGU KITUR.

240 Grand Street

netoli Driggs Av. prieš Woolworth

Brooklyn, N. Y.

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS

Labai pigiai, su mažu įnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynų namai; taipgi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesčiuose. Kas pas mane pirks, tas sutaupys daug pinigų. Meldžiu kreiptis

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate Co.
556 GRAND ST. (Room 21) Brooklyn, N. Y.

Atliekame

Greitai-Gražiai-Pigiai

VISOKIUS

Spaudos Darbus

SPAUSDINAME:

Knygas, Konstitucijas Afišas, Laiškams Popieras, Konvertus, Vizitines Kortėles, Plakatus, Baliams Tikietus, Vestuvėms ar Bankietams Užkvietimus ir t.

Reikale Kreipkitės pas mus.

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tėvynės liga nesirgk,
Laivakortę išsipirk, —
Čia "Vienybė" jums padės
Ir malonias palydės.

Pirkite "Vienybės" Šėrų!

UŽSIRAŠYKIT

"GYDYTOJĄ"

Gerbiamieji: —

"Aš jums mylimieji, viską pasakysiu, nieko neslėpdamas, iš savo žinojimo, jei jūs tik klausysite manęs ir suprasite. Mano žinojime nėra jokios paslapties, nes mano žinojimas yra grynas mokslas, kuris kaipo tokis paslapčių nepridengia."

Šitą mintį pareiškė lietuviai gydytojai savo žmonėms gegužio mėnesį 1921 metais, išleisdami liaudžiai sveikatos laikraštį "Gydytoją". Tai buvo laiku pareikšta mintis, laiku pradėtas darbas. Mat jau senai išsibaigė dienos, kada visuomenė buvo laikoma tamsybėj kaslink svarbių svarbiausių žinių apie žmogaus kūną, jo ligas ir sveikatą.

Nori sužinoti, nori prasilavinti, nori išmokti sveikai gyventi, tai užsirašyk "Gydytoją" — tik $1.00 metams.

"GYDYTOJAS"
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

DIDŽIAUSI IMPORTERIAI
ant geriausio Malt ir Apynių
1 Tuzinas Malt ir Apynių $8.00
Prisiunčiam ekspresu C. O. D.
Del didesnių orderių kreipkitės laišku
Garantuota per
GAGEL
STANDARD MALT CO.
355 Milford Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Cypress 4491

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

NAUJIENOS

PIRMAS DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS DIENRAŠTIS PASAULYJE

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėm.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis dykai tiems, kurie užsiprenumeruos Naujienas.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Stagg 2812 Uždėta 1895 m.

FRANK WHITE

Stogininkas

Uždedu geriausius stogus ant namų: blekos, emaluoto poperiaus, baltų akmenukų. Taipgi pataisau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgius, rynas ir triūbas

Stogai garantuojami dešimčiai metų

231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

JUOZAS GINKUS

Fotografas

499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Kampas Union Ave., Tel. 1042 Stagg

Fotografuoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie mylit turėt gražius savo paveikslus, tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius paveikslus, kaip mažus, taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų

Telphone 2372 Greenpoint.

KO TIK REIKIA Į NAMUS GALI GAUTI PAS

Macys Bros. Furniture Co

Mes parduodame naujausios mados fornišius, kas tik kokio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pačius daigtus, negu kitur.

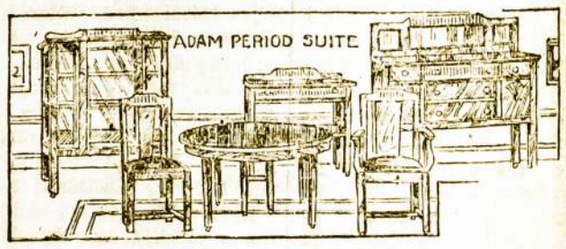

IŠMOKESČIAI LABAI LENGVI
Tiktai $1.00 arba $2.00 į savaitę.

Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi daigtai tie patys kad ir toli — už dyką ir saugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasiųsk savo prieteliui, jeigu jam gero velini.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs. Ave.

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti.

231 Bedford Ave. OFISAI: *264 Front Street*

BROOKLYN, NEW YORK

Vienybės Kampelis

A. B. STANKEVIČIUS
"Vienybės" Įgaliotinis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

V. Višniui: — Abidvi iškarpas to Clare Sheridan netikusio propagandos kamšalo gavome, ir nors mes jas jau turėjome, vienok už rūpestingumą tuo klausimu — nuoširdus ačiu! Tame dalyke pavieniai asmenys mažiau galėtų padaryti; geriaus būtų mūsų organizacijoms parašyti protestą šitam laikraščiui.

Nepasirašiusiam: — Ačiu už iškarputę iš Utica "Observer Dispatch". Joje išspausdintas laiškelis nepasirašiusio jaunikaičio jokio gero pavyzdžio neduoda. Jeigu jisai norėjo pasilikti Suv. Valst. piliečiu, tai tas buvo jo valioje ir iš tūlo atžvilgio net pagirtina. Bet jeigu jisai giriasi gimęs Kaune, Lietuvoje, bet sakosi kad gimęs iš "Rusų tėvų", be to jisai sakosi, kad jo nei su virve už kaklo niekas nenutemptų Lietuvon, tai jisai ne kokią garbę pelno. Gali būt, kad jisai ištikrųjų yra tik lietuviškas rusas, nuo kurių Lietuva ir taip nori nusivalyti, o gali būt, kad tai vienas iš tokių "internacionalų," kurie sau pelno priežodį: "Netikęs tas paukštis, kuris dergia į savo motinos lizdą..."

Kapitonui Incognito, Lietuvoje: — Tamstos ilgoką raštą "Mano kelionė į ledinį okeaną," satyros formoje — gavome. Gal galėsime perduoti "Tarkai", o rasit ir per pačią "Vienybę" perleisim. Apie išspausdinimą į atskirą knygutę rašysim laišku, kaip būsime nutarę padaryti. Labai ačiu.

Skaitytojui: — Tamsta stebitės, sakote, matydami kino paveiksluose Aigipto piramidas, kaip senovėje aigiptėnai galėjo tokius augštus budinkus iš didžių skaldytų akmenų padaryti, ir klausiate, kaip jie tą padarydavo. Plačiai aprašyti tai būtų ilga istorija. Trumpai galima tik tas pasakyti, ką rašo istorija, būtent kad aigiptėnai dar už 2,000 metų už Kristaus jau buvę išmokę kalti didelius kieto medžio kylius į praplyšusias akmens uolas, kurias praskeldavę su metaliniais kaltais, ir paskui pildavę vandenį ant tų medinių kylių, kurie brinkdami ir perskeldavę uolas. Paskui jie tokias skeveldras mokėjo labai dailiai ir nugludinti, kad net blizgėdavo.

Balsuotojui: — Sekanti Amerikos prezidento rinkimai įvyks Lapkričio 4, 1924 m.

J. Simokaičiui: — Tamsta neparašėte, ar Tamstos draugas iš kariumenės pabėgo karo metu, ar ramum laiku, tai yra karui užsibaigus? Jeigu ramum laiku, tai Karo Departamentas jį gaudys per trejus metus nuo pabėgimo dienos. Paskui nebegaudo.

—o—

LENKAS BIZNIERIUS Į "VIENYBĘ"

Sena "Vienybės" garsintoja, vėliavų išdirbėja Mrs. W. Slominski, Chicagoje, turėjo skelbimą mūsų laikraštyje per daugelį metų; bet šiuo metu, kaip skaitytojai matys iš žemiaus einančio laiškelio, ši lenkė poniutė savo lenkišką patriotizmą pastatė augščiau už biznį, ir savo skelbimą atsiėmė. Mes tuomi nesigailime, nes to vietoje mes gauname garsinimų visai gerų lietuvių ir amerikonų, kurie supranta, kur biznis, o kur patriotizmas. Laiškelį įdedame tiktai kaipo kurjezą, nes jis ne vienam lietuvių duos suprasti, kaip lenkai "myli" savo kaimynus lietuvius.

Laiškelis skamba sekančiai:

"Gerbiamieji: —

"Apmoku už skelbimą kiek prigulėjo, taipgi prašau imti domėn, jogei aš pertraukiu savo skelbimą. Del tokios ar kitokios priežasties aš nebegaunu nuo lietuvių biznio visiškai, ir kuomet dalykai persikeis ir lietuviai vėl broliškai atsineš į jiems draugingiausią (?!?) lenkų tautą, tuomet gali būt man vėl apsimokės garsintis tamstų laikraštyje, ir mūsų biznio santykiai vėl gerai tęsis.

"Tikėkit man, kad aš nepeikiu tamstų laikraščio už nedavimą man lietuvių biznio, aš tik kaltinu bendruosius Lenkijos ir Lietuvos priešus, kurie kursto tarpe šitų dviejų tautų neapykantą, kuri juo greičiau pasibaigs, tuo bus laimingiau Lietuvai, nes Lenkija buvo visuomet jos prietelius." (Pasirašo firmos menažierius).

Iš to laiškelio lietuvis skaitytojas mato, kad lenkas, nežiūrint kur jisai gyvena, visuomet jisai apimtas tos pačios iliuzijos, — savo valstybės grobuonišku tikslų nematyt, o jeigu kur ir pamato, tai juos užslėpt. Tai yra strauso prigimtis kišti savo snapą po sparnu, su vilčia, kad tuomet jo niekas nematys. Mes savu keliu irgi nepeikiame Lietuvių, kurie su lenkais biznio rebenori daryti. Juk natūrališkas daiktas, kad tauta kitos tautos skandinama ir su ginklais naikinama, negali brolišku jausmų turėti į savo priešus. Taip buvo seniaus lietuvių neapykanta į rusus, taip šiandien ji perėjo į lenkus. Jei lenkai nebūtų trumparegiai ir atsižvelgtų kur nuvedė Rusija tautų smaugimo politika, tai suprastų, kad gal tokis likimas laukia ir lenkų naują valstybę...

NOTARIJUS
(Rejentas)
Juozas O. Širvydas
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki poperiai ar dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra paduroma: Daviernastįs, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai ir tt.

HOLLAND AMERICA LINE
Geriausias tiesioginis susinešimas su Lietuva. Laivas veža keleivius iš Rotterdamo tiesiai į Piliavą. Visi laivai išplaukia iš New Yorko

VOLENDAM	Liepos 28
RYNDAM	Rugpj. 4
NEW AMSTERDAM	Rugp. 11
VEENDAM	Rugp. 18

Mūsų laivai turi puikius įrengimus Trečios klesos keleiviams
Užsisakyti galite pas vietinius agentus arba pas:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

Scrantono Žinios

"VIENYBĖS" SKYRIUS: 1812 N. MAIN AVENUE
Vedėjai: W. A. Meškiūnas ir D. Klinga

NUOSAVYBĖ PEREINA Į KITAS RANKAS

Velionis John Germyn buvo turtingiausis žmogus nuosavybėmis centraliam Scrantone. Bet jo paveldėjai Germynai dabar pardavė paskutinį budinką, gražų Hotelį, spėjama už arti milioną dolarių. Nupirko jį teisėjas Maxey ir advokatas Benjamin, kurie planuoja jį remontuoti ir padaryti pirmos klesos hotelį. Kitas brangus budinkas Coal Exchange Building, taipgi perėjo į kitas rankas. Kaip spėjama, už apie pusę miliono dolarių jį nupirko E. C. Amerman, M. E. Comerford ir Charles Ball, kurie, kaip spėjama jį remontuos ir padarys jame didelį teatrą. Tam galima tikėti, nes Scrantone teatrų permažai; jie negali susodinti visos publikos, kiek jos sezone susirenka, o vieta tokiam teatrui ten yra gera. Trečią brangią savastį ant Lackawanna Avenue, nupirko žydeliai Hurwitz, Freeman, Rosenthal ir airys Dougherty. Visa ta Real Estate transakcija galėjo apimti du milionu dolarių. Už pastarąją savastį žydeliai užmokėjo $400,000.00. Tai graži suma pinigų del ateivių, kurie kaip ir mes visi, atvyko į šią šalį be cento, bet čia pagyvenę porą desėtkų metų perka milionines savastis. Kas yra su mumis? Kodel mes, kurie seniau čia užgyvenę, neperkam to kių savasčių? Kodel dauguma iš mūsų laikom bankose pinigus, kad kiti iš jų naudotūsi? Mes apsileidę, bijom "klapato." Scrantono lietuviai ypatingai šiuo žvilgsniu yra susnūdę. Pra sitrinkit akis, pažvelgkit į žydelius, ir judėkit!

CAPELLINI LAIMĖJO RINKIMUS

Pirmo distrikto United Mine Workers Unijos prezidentu išrinktas didele didžiuma balsų Rinaldo Capellini iš Pittston, Pa., italas. Capellini pasižymėjo kaipo smarkus ir gabus organizatorius Pittstono apylinkėj. Jis pirmiausia sustiprino ir sutvarkė netikusių vadų nušmugeliotą uniją, įvedė joj gerą disciplina ir veiklią administraciją. Pasekmės iš to buvo tokios, kad mainierių algos ir darbo sąlygos tapo žymiai pagerintos. Nors menkučiams senos rūšies unijos politikieriukams ir labai nepatiko militarė Capellinio disciplina ir jie kaip gaidukai prieš jį šokinėjo, keikė, "foreigneriu," "raudonuoju", "radikalu" ir kitaip vadino ir bandė iš unijos išmesti, — žinoma tam, kad išgelbėti savo "jobus," kuriems jie yra visai netikę — vienok didžiuma distrikto darbininkų visgi balsavo už Capellini ant distrikto prezidento. Jie tikisi, kad Capellini pagerins visą pirmą mainierių unijos distriktą. Capellini pasižadėjo žiūrėti, kad distrikte būtų kuomažiausia streikų; kad tą atsiekti, jis sakė turėsiąs išmesti visą seną "lumberį" organizatorių ir viršininkų ir jo vieton įdėti nau ją. O tas daugiausia ir pykina "žydus."

PERSKAUDU

Gauti du syk per tą patį šoną tai jau perskaudu; bet pas valdžią matomai mažai yra atjautimo, kuomet policija du syk pogreta kratė, konfiskavo "gero skystimo" nemažai, ir areštavo Miką Gavelį bėgyje vienos savaitės, — dargi kuomet jis linksmai ir gražiai su savo draugais ir giminėmis apvaikščiojo krikštynas savo naujai atvykusio sūnaus. Tiesa dabar karčemninkai yra čia nemažai persekio jami.; daug Scrantono karčemninkų pervaryta per šeringą po sykį ir dar gązdina, kad varys ir daugiau sykių. Delto ir Mikui nereikėtų perdaug nuliūsti!...

KAIP PADALINAMAS DOLARIS UŽ ANGLĮ

Federalė Komisija šią vasarą tyrinėjo, kiek kompanijoms atsieina anglies iškasimas, idant galėtų spręsti, ar darbininkai gauna gana algos palyginsu su anglių kaina. Dabar toji Komisija paskelbė savo raportą, kuris sako, kad kiekvienas dolaris kostumerio užmokėtas už anglį yra padalinamas sekamai: pusė dolario atsieina to anglies iškasimas kasykloms, ketvirtis dolario tenka freitams už nuvežimą iki kostumerio, likęs ketvirtis tenka pirkliui. Taipgi sakoma, kad 11 ar 12 centų iš kiekvieno dolario vertės parduotų anglių pasidalina operatorius ir pirklys kaipo pelną. Tokiu būdu, jei tos skaitlinės yra arti tikrų faktų, tai mainieriams algas pakelti, nepakėlus anglių kainos, nebūtų galima.

TREČDALIS KIETŲJŲ ANGLIŲ JAU IŠIMTA

Daryдama išvadą 27,000 žodžių raporte Komisija sako, kad trečdalis kietosios anglies jau yra arba išimta arba negalima išimti. Taigi išėmus dar du syk tiek tos anglies, ji bus pabaigta. Ką tada žmonės naudos kūrui už apie 100 metų? Tai mokslininkai turės pagalvoti, jei ne norės, kad svietas sustiptų.

Visit EUROPE

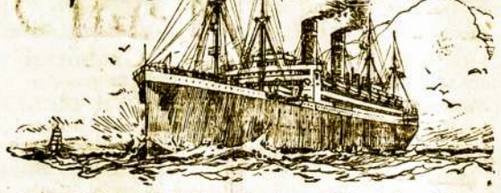

Dvylika Didelių Laivų Plaukia Kas Savaitę į Bremeną.

Plauk į Tėvynę Amerikos laivu. Būsi užtikrintas su patogumu, parūpinimu ir erdvia vieta, kurią tie laivai turi. Trečios Klesos kajutos 2, 4 ir 6 žmonėms — kambariai rūkymui — knygynai su Lietuviškomis knygomis — apščiai vietos ant dėnio — puikus maistas — šių dalykų gali tikėtis gauti. Laivai yra šie:

Į Bremen	Į London, Plymouth ir Cherbourg
President Washington	President Polk
America	President Van Buren
President Roosevelt	President Monroe
President Harding	President Adams
President Filmore	President Garfield
President Arthur	

Į Cherbourg ir Southampton — Laivas Leviathan.
PERSĖDIMAI DEL DANCIGO.
Užsisakyk vietą dabar pas vietinį agentą arba pas
UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
Agentai švarbesniuose miestuose.
Vedėjai-operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

Tel. 595 Greenpoint.
Daktaras
J. S. MISEVIČIUS
270 Berry St., B'klyn, N.Y.
Office Hours:
8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

PETRAS MACYS

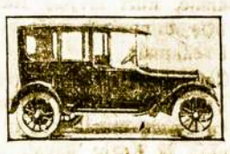

Parsamdau automobilius del Vestilijų, Krikštynų ir nuvežu prie laivų prieplaukų
TEL. STAGG 1750
Graham Av. and Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

$15.00 ir augštyn

Balto, žalio ir Raudono 14kt. auksо moteriškų laikrodėlių
Galima gauti mūsų krautuvėj
RASHKINIS
ir
VOKETAITIS
141 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tikra Lietuviška Duona
kurią kepa
„Garsas" Keptuvė
(Seniausia įstaiga)
Kepa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepame keiksus, vestuvėms ir kitioms pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie „Garsas" keptuvė. Siunčiame duoną ir į kitus miestus.
W. MASIULEVICH
A. SHRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų
AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA
Apleidžia New York kas Utarninką
Greitas persėdis Southamptone
Lietuviai ypatiškai lydėti
Taipgi nuolatiniai laivai į Hamburgą aliejaus varomi (Į Pillau — $106.50, į Hamburgą — $103.50)
Karo taksų $5.00
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė.
Greičiausi laivai pasaulyje
Informacijas kaslink kainų ir reikalingų dokumentų del iškalno apmokamų kelauninkų galite gaut nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jūsų miesto ar apielinkėj.
Cunard Line
25 Broadway,
New York.

Express Patarnavimas
Į EUROPĄ

Reguliariai išplaukimai kas subatą. Laivai išplaukia iš Piers 3 ir 4 Hoboken. Dideli, greiti laivai. Geras valgis — erdvūs kambariai. Padarys jūsų kelionę S. V. laivais parankiausią.

George Washington	Rugp. 1
S. S. Amerika	Rugp. 4
President Roosevelt	Rugp. 11
President Fillmore	Rugp. 14
President Harding	Rugp. 21
President Arthur	Rugp. 25

Rašykite del informacijų apie kainas ir laiką
UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City.
Vedėjai
U. S. SHIPPING BOARD

Jeigu nori pažangos, Iki metų pabaigos Tris skaitytojus gauk "Vienybei" patarnauk.

MOTERU SKYRIUS

TAIP, LIETUVAITĖS GRYNINKITE KALBĄ!

Rašo Svajonė.

"Vienybės" 38 Nr. Gerb. Rykštė ragina Amerikietes Lietuves nepamiršti savo gimtos lietuviškos kalbos ir visur ją grynai vartoti. Tai yra labai puikus patarimas p. Rykštės, nes šiandieną mes aiškiai matome kad ir tuos amerikiečius, kurie buvo atvažiavę į Lietuvą. Kaip jie kalba? Į ką yra panaši jų kalba? Tikrai iš šalies girdžiant amerikietį lietuvį kalbant su kuo nors, reikia iš gėdos rausti, nes trečdalį žodžių vartoja kokių tai nesuprantamų, — neva angliškų; tiems žmonėms rodos, kad jie jau labai puikiai kalba, o čion tuojaus metas į akis žmogaus tamsumas.

Labai svarbus dalykas, kuri gerb. Rykštė pajudino "Moterų Skyriuje." Nes gimtos kalbos neužmiršimas daug priguli nuo jūsų gerb. amerikietės moterys. Jeigu jūs savo mažutėliam iš pat jaunų dienų įskiepysite meilę savo prigimtos kalbos, tai jie ir stengsis ją branginti per visą savo amžį. Tai yra jūsų, gerb. amerikietės, priedermė visur nesigėdinti savo lietuviškos kalbos, o taipgi nedarkyti jos svetimais ir nesuprantamais žodžiais.

Pavyzdin, kad ir gerb. Rykštė labai puikiai pastebėjo tūlų moterų negerus pasielgimus, kurios gėdisi savos lietuviškos kalbos; bet ir ji pati, gerb. Rykštė, neiškentė nepavartojus minėtam savo raštely svetimo nor vieno žodžio, įdėdama kokį tai "klerką" kuris aš manau — nereikalingas būtų, ir jis galima pakeisti lietuviškai; jeigu jau spaudoje pavartoja svetimus žodžius, tai kalboje, aš manau tankiau atsikartotų tokie "klerkas" ir kiti angliški žodžiai, kuriuos turėtų amerikietės vyti laukan iš savo gražios ir prigimtos lietuviškos kalbos!

VIRTUVĖS DABA

Rašo Lietuvaitė

Žirnių ir Morkvų sriuba

1 blėšinę žirnių
1 puodukas virintų morkvų
3 puodukai vandens, kuriame morkvos virė
Mažas šmotas svogūno
3 šaukštai sviesto
3 šaukštai miltų
3 puodukai pieno
1½ šaukštuko druskos
Čvertis šaukštuko paprikų
Keletas grūdų pipirų.

Šutink daržoves morkvų virintam vandenyje dvidešimts minučių, perspausk per koštuvą, ir pridėk prie sviesto ir miltų kartu suvirintų. Maišyk, kol nepradės virt; dapilk pieną, ir įdėk druską, paprikų ir pipirus. Duot stalan reikia karštą.

Šabelbonų ir Kopustų Sriuba

1 puodukas baltų šabelbonų
2 kvortos šalto vandens
Kiaulienos šmotas
1 svaras jautienos su kaulu
Nedidelis kopustas
Pusė puoduko morkvos
1 svogūnas
1 šaukštas druskos
Čvertis šaukštelio pipirų.

Mirkyk šabelbonus vandenyje per naktį. Nusunk, pripilk į šaltą vandenį, užvirink, nupilk vandenį, ir perleisk šaltu vandeniu. Sudėk į puodą su supjautu stytom daržovėm, užpilk dvi kvortas šalto vandens, ir virink penkias ar šešias valandas. Šią sriubą galima laikyti ilgam laikui, pašildant prieš padavimą ant stalo.

ŠEIMOS ĮTAKA

(Tąsa)

Tačiau ilgai pirmavo visur nuomonė, jog tokie verslai — ne moteriškės dalykas, ir jog įpratimas ir sugebėjimas mokamai šitais dalykais rūpintis namuose turi būti vienų vyrų rankose ir žinioje. Imkime pavyzdžiui sąskaitų mokslą. Mister Braitas sakydavo: "Išmokykit vaiką kaip reikiant aritmetikos ir iš jo žmogų padarysit." Kodel taip? — Todel, kad aritmetika moko jį akuratnumo, tikslumo, sumatumo ir santykių. Bet ar daugelį mergaičių mokom aritmetikos kaip reikiant? — Tuo maža tesirūpinam. — Ką gi turim iš to? — Kai mergaitė kur nuteka, ji, nieko nenusimanydama apie sąskaitų dalyką ir neturėjusi pirmiau kokio reikalo su gyvenimo sudėtim ir daugyba, neįstengia nieko suvokti kaip reikiant apie pajamų ir išlaidų sąskaitas, del ko, tur būt, padarys ji visą eilę klaidų, kurios gali namuose imt painiavų kelti — ims drauge, gali b,t, ir šeimos laimę griauti, jei nuo jos apsukrumo daug kas tuose namuose pareina. Moteriškė, nemokanti savo darbo, — t. y. nemokanti valdyti ūkio iš paprasčiausių aritmetikos taisyklių, — padaro kartais, del visiško nenusimanymo apie tuos gyvenimo dalykus, daug nesąmonių, kurios gali būti be galo žalingos šeimos ramybei ir gerovei.

(Toliaus bus)

"Vienbyės" šėrai kįla, nes laikraštis tuojau eis tris kartus savaitėje. Nusipirk nors vieną šėrą.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.
TIESI KELIONĖ Į LIETUVA
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu aplenkdami Lenkų Koridorį
Visa trečia klesa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-ių ir 8-nių lovų

LITUANIA	RUGPJ. 8
POLONIA	RUGPJ. 18

Iš New Yorko, Boston ar Philadelphijos į
HAMBURGA — $103.50 PILIAVA — $106.50
KLAIPĖDA IR MEMEL — $107.00
Iš Bostono į New Yorką ant "Fall River Linijos"; iš Philadelphijos gelžkeliu
Kreipkitės prie Vietinių Agentų

Tel. Stagg 8470
MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
550-554 Bedford Ave. Near Ross St. Brooklyn NY
For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
Dishes and Silverware Loaned
Elegant and Large Lodge Rooms to Let
Outside Catering a Specialty

Geresnės Įstaigos nėra Brooklyne ir negali buti.

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

„Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: 8427 Greenpoint

"VIENYBĖS" DIREKTORIŲ SUSIRINKIMAS

Šiuomi pranešama visiems "Vienybės" direktoriams, jogei reguliaris susirinkimas įvyksta šį antradienį Liepos 24 d. vakare. Todel meldžiame visus būtinai susirinkti. Tarp ko kito dienos programe yra svarbus laiškas iš Lietuvos, su svarbia biznio propozicija.

"Vienybės" Valdyba.

SVEIKINIMAI NUO V. VENCIENĖS.

Gerb. V. Vencienė, kuri su p. D. Šleževičienė lankėsi Amerikoje, rašo atvirutę "Vienybei" sekančiai: "Geriausių linkėjimų ir daug labų dienų visiems iš Anglijos nuo — V. V. Vencienės."

P-nė Vencienė, kaip pašto žymė rodo, dar Liepos 12 buvo Londone, Anglijoje.

LAIŠKAS NUO PRUSŲ LIETUVIŲ

Atsakymui ant laiško ir aukų, kurios buvo persiųstos per "Vienybę" nuo A. Adomaičio iš Binghamton, N. Y. (žr. "Vienybės" nr. 45), gavome sekantį laišką iš Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto:

"Gavome pinigų pervadą ant 50 dolarių ir aukotojo laiškelį: užvislab sakome širdingą ačiu. Aukotojui parašėm atskirą laišką.

"Tuomi visas reikalas stovi po Vyr. Maž. Lietuvos Gelb. Komiteto įtekme ir galima duoti patartį amerikiečiams, kad važiuotų apsigyventi Klaipėdoje be jokių komentarų, kas vėliaus gali būti rasi sunkiaus. Už $2,000 tai dabar galima šauniai daug ko nusipirkti, ir visokių užsiėmimų atsiras del amerikiečių gana daug. Bet ūkiu užsiimti norintieji visados ras gana plačiai progos pirkti žemės; mes rūpinamės, kad mūsų krašte būtų visi ūkininkai lietuviai." (Pasirašo: Lebartas, už Pirmininką).

VALSTIJŲ DEPARTAMENTO BROOKLYNIEČIAMS LIETUVIAMS ATSAKYMAS

Į pasveikinimo telegramą su Lietuvos pripažinimo metinėmis sukaktuvėmis, apvaikščiotomis Brooklyno lietuvių draugijų Liepos 15 d., gauta iš Valstijų Departamento sekantis atsakymas vardu apvaikščiojimo pirmininko, pil. J. Ginkaus:

Department of State,
Washington, Liepos 18, 1923
Mr. Joseph Ginkus, Chairman.
United Lithuanian Societies of Greater New York,
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tamstos:

Su padėka pranešame, jogei gauta iš tamstų telegramas nuo Liepos 16 d., antrašuotas Valstijų Sekretoriui, kuriame prisiartinus metinėms sukaktuvėms kaip ši Valdžia pripažino Lietuvą, tamstos reiškiate tamstų apkainavimą pripažinimo Lietuvos per Valdžią Suvienytų Valstijų Liepos 28, 1922.

Aš esmi, Tamstų, nuolankus tarnas, Už Valstijų Sekr. E. E. (parašas neišskaitomas),

Viršin. Rytų Eur. Sk. Reik.

PRANEŠIMAS SIUVĖJAMS

Šiuomi pranešama siuvėjams 54-to skyriaus, jogei metinis ekstra-susirinkimas įvyks Liepos 27 d. New Plaza svetainėje, pusę po septynių. Visi nariai būtinai turite atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų, taipgi bus rinkimas narių į ibelnąją tarybą, ir daugiau bus rinkimų.

J. S. Sekretorius

IŠ L. M. G. DARBUOTĖS

Liepos 19 d. buvo susirinkinas Lietuvių Moterų Globos Komiteto. Pirmiausia suvesta apyskaitos nuo Liepos 15 d. išvažiavime daryto biznio. Pasirodė, kad mums gerai sekės; nors daug dirbom ir privargom, bet ir pelno gavom: už parduotus Lietuvos spalvų ženklelius gavom $30.60, o už gėrimus ir valgymus — $30.30. Viso $60.90. Visi pinigai skiriami Lietuvos našlaičiams, išskyrus už parduotuosius ženklelius, kurie buvo skirti išimtinai Vilniaus lietuvių našlaičiams. Tie pinigai dabar tuojaus tenai ir pasiųsta.

Čia suminėsiu, kurios narės kur pasidarbavo: V. Paužienė užsakė gėrimus ir užkandžius; M. Miltakienė, I. Ramoškiūtė ir Žukiūtė užsakė šaltą košę ir padėjo padaryti užkandžius. Saldainius pristatė K. Karpiūtė. Ženklelius sumanė ir padarė: K. Širvydienė, I. Mikolainienė ir M. Širvydžiūtė.

Iš vyrų daugiausiai pasidarbavo: Petras Bielickas — jis viską pristatė parkan. Pačiame parke daugiausia darbavos: Viktoras Plioplis, F. Dulis, Mildė Širvydžiūtė ir M. Mikolainiukas. Skyrius taria visiems patarnautojams nuoširdų ačiu, kad mus prijaučiate. Taipgi dėkojam ir "Vienybės direktoriams ir vedėjui A. Augūnui, kad jie mus prikvietė ir pavedė visą pelną L. M. G.

L. M. G. Sekr. I. R.

LAIŠKAS DAINININKĖS J. JANKIENĖS

Brooklynietė dainininkė, Ieva Jankienė, kuri išvyko Italijon lavintis dainavimo, rašo redakcijai sekamai:

"Gerbiamieji: Kelionė per jūras buvo įdomi. Susipažinau su keletu žymių muzikantų ir dainininkų, iš kurių gavau daug naudingų patarimų. Taipgi dainavau koncerte laive. Europa labai patinka. Romoje radau keletą moksleivių iš Lietuvos. Man mokslas ir abelnai viskas kol kas labai gerai sekasi. Linkiu Tamstoms viso geriausio — Ieva Jankienė."

KARŠČIAI IR VĖL ATVĖSO

Pradėjus nuo ketvirtadienio oras taip įkaito, kad net ir pavakariais būdavo karščio nuo 80 iki 90 laipsnių. Šeštadienį buvo pasiekę net 94 laipsnius, o nedėldienio rytmetį žadėjo būti dar karščiau. Delto nedėldieny šimtai tūkstančių žmonių visais tramvajais, elevatoriais, gelžkeliais ir automobiliais smuko į visus kalnus ir pamarius. Traukiniais važiavo žmonės į Bear ir Catskill kalnynus; pamariuose taip pritvino minios, kad Coney Island prisikimšo į pusę miliono, Rockaway Beach pirmą sykį savo gyvenime turėjęs apie 300,000, taipgi pasisklaistė New Yorko gyventojai po viso Long Island girias, laukus ir pavandenius.

Bet į nedėldienio pavakari staiga atėjo audra su lietum iš New Jersey pusės, ir oras greitai nupuolė iki 60 laipsnių. Pirmadienio ryte jau buvo visai šaltoka be brusloto.

2 PERKUNIJA UŽMUŠĖ, 2 NUSKENDO

Nedėldienio pavakary audra pridarė visokių klastų New Jersey pakraščiais ypač apie Newarką: vėtra medžius išlaužė pakeliais, vanduo kelius pritvino ir keliose vietose automobiliai buvo taip pasemti, kad policijai prisiėjo moteris iš automobilių ant pečių išnešti.

Smarki perkūnija, pakliudžiusi Newarką ir tą pusę New Yorko valstijos, nutrenkė myriop du berniuku: Montclair Golfo Kliubo nigeriukas berniokas, Alphonse Taylor, kuris lazdutes žaidėjams nešiojo, ir William Towers, 13 metų vaikas, iš Jersey City, buvęs su savo tėvais Branchville, N. J. kempėse. Jiedu abudu ant vietos tapo perkūnijos užmušti.

Frank Bilaski, 28 metų, nuo 48 Broom Str. nuskendo Rockaway Beach, o Murray Levy, 22 metų, nuo 269 Grand Str. nuskendo Coney Islande. Jie abudu iš Brooklyno.

Šeštadienį nuo karščių mirė 3 saulės spindulių užgauti žmonės; tų tarpe tūlas žydelis. Frank Handel, krito saulės užgautas besimelsdamas sinagogoje, Coney Islande.

Sakoma, kad tokių karščių šiuo laiku nebuvę jau nuo 38 metų.

SUGRIŽTA LAIVAS "LEVIATHAN"

Šį pirmadienį sugrįžta iš Europos pirmutinis Suv. Valstijų valdžios keleivinis laivas "Leviathan", kuris padarė pirmutinį žygį Europon ir tenai nustebino savo gražumu ir didumu europiečius. Ant jo atplaukia daugelis žymių Amerikos žmonių, grįžtančių iš Europos, tų tarpe Suv. Valst. senatorius Hiram Johnson iš Kalifornijos. Su tikimui "Leviathano" New Yorke yra sudaryta iškilmingas komitetas.

Rodos, kad šiuo laivu atplaukia keletas ir lietuvių keleivių.

JAU 28,000 ATKELIAVO

Prasidėjus su Liepos 1 d. naujai ateinančių fiskalių metų ateivybės kvotai, per tas tris savaites jau 28,000 ateivių Amerikon atkeliavo per New Yorko uostą. Ant Ellis Island emigracijos tarnyba sako jau apsidirbusi su ateiviais, dirbama lig šiam laikui net po 4 valandas viršlaikio. Pereitą nedėldienį visiems darbininkams duota pusė dienos šventadienio atilsio.

Iš visų tų atkeliavusių yra sulaikyta 1,200 ateivių, kurie ar del kvotos perviršio, ar del nesveikumo, ar kitų priežasčių būsią atgal grąžinami.

CONEY ISLAND DORA PAGEDO

Įtaisius miestui Coney Islande labai gražų ir milžiniškos kainos bordvoką, vienok nepasitaisė tūlų žmonių dora, kaip to valdžios tikėjosi. Policija prirašė daugybę memorandumų, kurie parodo, kad policmanų gyvenimas pavirto į kankynes begaudant visokius nusidėjėlius prieš dorą. Paveizdan, pastaruo ju laiku labai prisiveisė "Pyplių Tamų," tai yra smalsių vyrukų, kurie per plyšius landžioja žiūrėti į moterų maudyklių nusižrėdomąsias vietas. Vėl gi pats tasai ilgas ir gražus bordvokas pavirto į vietą pasislėpimo tūkstančiams porelių, kurie palindę apačion kelių mylių tilto, dievai žino kokiais niekais užsiima, tik jau ne poterius kalba.

Miesto prezidentas Riegelman šitą padėtį rimtai peržvelgė ir paskelbė, jogei su "Pyplių Tamais" ir besivoliojančiais po bordvoku jaunuoliais būsianti užvesta mobilizuotos galybės kova.

Todel sunkių nuodėmių pildytojai — geriaus iš anksto pasitaisykite!

80 AUGŠTŲ NAMAS!

Nežiūrint į gąsdinimus, kad augšti ir vis augštyn auganti New Yorko budinkai, savo lygsvaros neišlaikysią ir vėliaus ar anksčiaus turėsią apvirsti ant šono, vienok pasirodo, kad augštų trobesių gadynė netiktai ne praėjo, bet dar tik prasideda.

Tūlas architektūros genijus, Bertram Goodhue, paskelbė, jogei visai artimu laiku būsiąs statomas ant vietos dabartinio Madison Square Garden vietos, budinkas 80 florų augštumo! Jeigu palyginti, kad dabar esantis New Yorko Woolworth Budinkas turi 58 florus ir buvo skaitomas augščiausiu budinku tai galima suprasti, kokios augštybės bus projektuojamasis Goodhue budinkas.

ATVEŽĖ VOKIEČIŲ AUKSĄ

Žinios praspruko, jogei tik ką atvykęs laivas "George Washington," kuris pribuvo iš Bremeno, esąs atvežęs Amerikon 13 tonų aukso iš Vokietijos. Visas tas auksas turįs 30,000,000 aukso markių vertės arba $7,000,000. Darbininkai ant dokų visai nieko nežinojo, kokį jie brangų turtą ant prastų trokų sukilnojo ir atgabeno į International Acceptance Bank ant 31 Pine str. Kokiais tikslais čionai šis vokiečių auksas atėjo, dar niekas nežino.

GRĄŽINS RUSĘ MOTINĄ SU VAIKAIS

Ant Ellis Island paaiškėjo viena nelemta byla, kuri parodo, kad dabartinė ateivybės tvarkymo sistema nėra žmoniška. Čionai Liepos 16 d. atvyko iš Rusijos kokio ten Jono Matuzovo šeimyna — tai yra motina su šešetu vaikučių, kurių jisai čia iš Amerikos per daug metų ieškojo ir tik dabar suradęs prisirengė parsitraukti Amerikon. Bet atvykus jo šeimynai, pasirodė, kad iš Rusijos ateivių kvota del Liepos mėnesio jau esanti išsibaigusi, todel vieton, kad tą moteriškę išleisti po kaucija ar palaikyti ant Ellis Island paties Matuzovo lėšomis, iki prasidės kvota Rugpjūčio mėnesio, valdžia nutarė tą moteriškę su vaikais ant pirmutinio išeinančio laivo susodinti ir vėl išbugdinti Rusijon.

Motuzovas, kuris gyvena jau dešimti metai Chelsea, Mass., ir turi savo biznį, viską apsiima padaryti, kad tik jo šeimynos negrąžintų atgal, nes jisai pats jau turi pirmus amerikoniškus poperius, taigi ketina palikti piliečiu. Dabar jis padavė prašymą Darbo Departamentui į Washingtoną, ieškodamas teisybės.

REKORDAI!!
Vienatinė Krautuvė Brooklyne kur galima gauti visus LIETUVIŠKUS REKORDUS
— Pasiūlome vėliausius rekordus: —
O, Greičiau, Greičiau
Plaukia sau laivelis — M. Rakauskaitės.
Saulutė Tekėjo
Tų Mergelių Dainavimas — J. Butėnas.
Kur josi?
Naują Svietą Emėm Griaut — A. Sodeika
Varšavinė Polka
Pad Espan — Kauno Kapelija
Himnas Lietuva Tėvyne
Eina Garsas — J. Butėnas
Čia jūs galite gauti visus rekordus, taippat galite pirkti Viktrolas ant lengvų išmokėjimų.
GRAHAM TALKING MACH. SHOP
75 Graham Ave., Brooklyn, N. Y. Arti Siegel Street.

PARSIDUODA GROSERNĖ IR BUČERNĖ

Bučernė labai greai įrengta ir biznis nuo senų laikų išdirbtas. Elektra šaldomas kambarys, mašinos pjaustymui mėsos ir kiti parankumai. Biznis geras partneriais ar dviem broliam. Vieta apgyventa lietuviais ir kitais. Parsiduoda labai pricinamai. Galima pirkti ir su namu. Atsišaukite Vienybė, Party F. 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. (60)

Netrukus "Vienybė" eis tris kartus savaitėje. Tai įrodo, kad mūsų biznis kįla. Kįla tad ir "Vienybės" šėrai. Vienas šėras kainuoja tik $10. Pasipirk nors vieną šėrą. Tai gera pinigų įdėtis.

PRANEŠIMAS

Pūslės, inkstų ir vidurių netvarkės yra trys organai ką kalti žmonių mizernume labiau negu visos kitos priežastys sudėtos į krūvą. Skausmai, jautimas nuovargio, išbudimas nakty, silpnumas, nerviškumas, greitas pasenėjimas, yra šių netvarkių pasekmės. Dr. Landis, 140 E. 22nd St. tiki, kad turįs geriausiai aprūpintą ir moderniškiausią medikalinį ofisą del greito pataisymo šitų netvarkių. Pavelyk jam nukratyti nuo jūsų nervų, šlapinimosi ir kraujo bėdas. Jis pirmiau buvo narys N. Y. Board of Health ir daugelio ligonbučių, ir turi 30 metų prityrimo, etc. Prašoma jį remti. (104)

Telephone 8832 Stagg
DOBROVOLSKIS IR RADZEVIČIUS

Graboriai
(Undertakers)
LAIDOTUVIŲ DIREKTOREI
išbalsamuojam ir laidojam numirusius ant visokių kapinių
456 Lorimer Street
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 7831.
Lietuvis
FOTOGRAFAS RR MALIORIUS

kuris padirba gražius paveikslus, mažus ar didelius, ir atnaujina senus. Darbas geras ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS LAUKUS
308 Bedford Ave. Brooklyn.
Kampas So. 1-os gatvės.

Įvairūs Pardavimai

Parsiduoda Grocery ir kandy štoras geroje lietuviais ir svetimtaučiais apgyventoje vietoje. Prie krautuvės randasi trys gyvenimui kambariai. Lendsas ant dviejų metų. Greitas pirkikas pirks pigiai, nes einu į kitą biznį. 20 Ten Eyck St., Brooklyn. (61)

Parsiduoda puiki fotografijų galerija (Photo Studio). Biznis išdirbtas per daugelį metų, vieta apgyventa lietuviais, lenkais, rusais, slovakais ir kitomis tautomis. Kaina prieinama. Priežastis pardavimo — savininkas eina į kitą biznį. Kreipkitės laišku ar ypatiškai šiuo adresu: Brooklyn Art Studio, 225 Bedford Av. (Šale Daunoro vaistinės) Brooklyn, N. Y. 61)

Paieškau vargonininko į Lietuvių Taut. Kat. Bažnyčią Scranton,e Pa. Meldžiu atsišaukti, kuris gerai supranta chorus vesti suaugusios jaunuomenės ir vaikų mokyklos chorą. Alga gera, vieta geram veikėjui pastovi. Atsišaukite po šiuomi antrašu: Rev. J. Gritėnas, 1743 N. Sumner Ave., Scranton, Pa. (61)

Parsiduoda Karčiama, pigiai ir geroj vietoj. Pardavimo priežastis patirsit ant vietos. Atsišaukit į "Vienybę" 193 Grand Str., Party S. Brooklyn, N. Y. (59)

Parsiduoda Kriaučių šapa su pilnu įrengimu del vyrų drapanų. Šapa ant 133 Corona Ave. Informacijų delei kreipkitės 6 val. vakare pas Charles Lanza 96 Roebling Str. (61)

Parsiduoda Kriaučių biznis, nuo senai išdirbtas, su keturiomis mašinomis ir viena preš-mašine. Priežastis pardavimo keliauju į kita miesta. Parsiduoda greitai ir pigiai. Kreipkitės sekančiu adresu del informacijų. Ambraziejus ir Danielius agentūra, 168 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 5975. (61)

Tel. Greenpoint 5812
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

Tel. Stagg 9067.
MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.
VYRAMS IR MOTERIMS
Nagų Dailinimas — Odos Gydymas
Trinkimai — Plaukų darymas
Masažai — Plaukų dažymas
Ekstra nereikia mokėti už sutartis per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviškai

Parsiduoda nauji namai Richmond Hill. 10 metų nereikės mokėti taksų, 2 fliorais, atiku ir sklepas, 7 šviesos kambariai, maudynės, elektra, šyrmas gasas. Gatvės išlietos tarpe 3 nedų. Įmokėti $500. $5,900. Įmokėti $1,000 — $5,700. B. A. Zinis Realty ir Builder, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3999. 59

PARSIDUODA AUTOMOBILIAI. Pirkite gražų Chevrolet: $226 įmokėti, paskui po $37.75 kas mėnuo. Pamokinsime važiuoti del laisnio išgavimo — 659 Lexington Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas: 4400 Bushwick (59)

ATDARA VISĄ VASARĄ!

Valcius, One ir Two Step, Fox Trot ir kiti šokiai. Devynios privačios lekcijos $4.00. Atdara vakarais ir Sekmadieniais.
MRS. EISEMAN'S PRIVATE DANCING SCHOOL
1106 De Kalb Ave.
Brooklyn, N. Y. arti Broadway

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą
30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

Telephone 9759 Main
Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kra javus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge Str., C. Brooklyn, N. Y.

A. Kandrotas — A. Mikalauskas — A. Vikrikas
UŽSISAKYKIT SKILANDŽIUS ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS

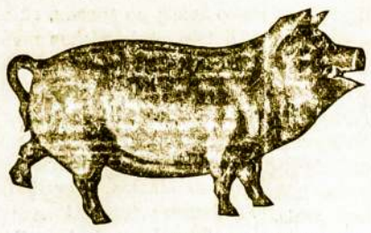

Didžiausia Lietuvių Mėsinyčia Visoje Amerikoje

Galima gauti tikro Lietuviško Skilandžio, paršiukų, Kumpių ir Visokios rūšies dešrų, pagal prieinamiausias kainas. Parduodame ogulnai ir paskirai ant vietos ir išsiuntinėjame ant pareikalavimo į visas kolonijas. Reikale kreipkitės ypatiškai ar per laiškus —
K. & M. CO.
123—125 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y., Telefonas Greenpoint 3359

E. N. Y. REAL ESTATE
2535 PITKIN AVE., ARTI MONTAUK AVE
BROOKLYN, N. Y.
Parduoda Namus, Lotus Pigiai. 1, 2 ir 3 familijų ir didesnius namus. Bussiness property galima pirkti su mažai cash.
Duodam visokius patarimus. Susikalbam Lietuviškai
H. KUTZING ir J. GAGEL
Telephone Applegate 3512

BEDFORD STUDIO

Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SABALIAUSKAS
visiems gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-čios gatvių
Fotografuojame ir Malevojame visokioms spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuves, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius. Atnaujinam senus ir padarom didelius. Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numažintą kainą. Todel jei mylite turėti aiškius, gražius savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:
328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.